

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Boljšega pouka in zgledov je treba

«Med narod moramo iti s predavanji in poukom, da ga opozorimo na napake in ga seznanimo z uspehi boljšega kmetovanja drugod po svetu.» Ta klic se ponavlja vedno glasneje v člankih naših kmetijskih strokovnjakov. In res čitamo, da se vrše križem Slovenije vedno pogosteje kmetijska predavanja in kmetijski tečaji. Predavatelji pa tožijo, da so predavanja slabo obiskana in da še ti pičli poslušalci ne kažejo pravega zanimanja za pouk. Neredko se dogodi, da zapustijo poslušalci predavalnico kar sredi predavanja. Po predavanju čaka predavatelj zaman vprašanj od udeležnikov kmetov, ki se molče porazgube, čim je govornik končal s predavanjem.

Ni dolgo tega, ko je pisal o tem res žalostnem pojavu odlični strokovnjak in je prišel do zaključka, da so naši kmetje preveč starokopitni in da nimajo zmisla za napredek. Težka obtožba je to, zato jo moramo pretehtati, preden postane iz nje obsodba.

Znano je, da ni za neuspeh v šoli kriv vedno le učenec, temveč je mnogokrat krivda na strani učitelja: Bodisi da ta ne obvlada dovolj temeljito predmeta, bodisi da ne zna najti oblike in načina, kako bi napravil predmet predavanja zanimiv in dostopen učenčevemu pojmovanju.

Isto je pri kmetijskem pouku. — Menda ne bo hude zamere, če pisec teh vrst izjavi po večletnih izkušnjah prostodušno, da je glavna krivda neuspehu kmetijskih predavanj prav v tem, da večina naših predavateljev ne zna kmetu zanimivo predavati. Nele da vpletajo v svoje govore mnogo kmetu neumljivih tujk in strokovnih izrazov, tudi ne poznajo pri govorjenju načina, ki bi mu bil kmet najbolj dostopen. Pogledite znamenite ljudske pridigarje, kje je njihova moč! V dobrih prisposodobah in primerih iz vsakdanjega življenja. To je tudi pot do uspeha kmetijskih predavanj! Zato pa je treba živega stika s kmetiskim življenjem, česar večini predavateljev manjka. Svojičas smo imeli kmetijske potovalne učitelje, ki so bili večinoma kmetje. Pisec tega članka se rad spominja včasih predavanj bivšega potovalnega učitelja, pozneje okrajnega ekonomista v Celju, g. Franca Goričana, kmeta iz Višnje vasi. Vsaka njegova beseda, vsak njegov stavek je nosil pečat praktične izkušnje. Vsa njegova predavanja so bila prežeta z vedro kmetjsko šegavostjo. In uspehi? Kar pogledite njegov okoliš in brez težave vidite lep napredek v kmetovanju, saj se loči njegov okoliš od sosednjih kakor močno pognojena turščica od negnojene. **Kmetijski pouk je treba spraviti v sklad s pojmovanjem in potrebami našega kmeta.**

Vsa krivda neuspeha je v nepoznanju našega kmeta. Samo mrtvim številkam in črkam na kakšni kmetijski razstavi kmet ne verjame. Zato je treba dati praktičnih zgledov. Besedi in sliki mora nujno slediti živ primer. Pri drugih naprednih narodih imamo v vsakem kraju par kmetov, ki poskusijo novotarijo na svojih posestvih. Ščasoma uvidijo sosedje, da je nov način boljši od starega ter se ga postopno oprijejo. Pisec tega članka pozna bogato vas v Sloveniji. Na njegovo prigovarjanje je kupil po-

večletnem oklevanju najnaprednejši posestnik sejalni stroj. Sosedje so se izpočetka smejali, domači hlapci so kleli na novotarijo. Napredni posestnik se ni zmenil za vse to. V treh letih se je izplačal stroj le pri prihranku na semenu, po vrhu pa je bil pridelek znatno lepši in obilnejši. Četrto leto so že prišli posamezni kmetje iz okolice na posodo po sejalni stroj, ki ga je lastnik prav rad posodil. Še svojega hlapca je dal zraven. Lani pa je novoizvoljeni občinski kme-

tijski odbor že sklenil, da kupi en večji in dva manjša sejalna stroja. Slično je z drugimi novotarijami.

Temelj kmetijskega pouka naj bi tvorili taki poskusni krožki, ki naj bi se osnovali v vsaki vasi. Le takrat bo mogoč postopen splošen in stalen napredek našega kmetovanja, če bomo podprli mrtve številke in besede s praktičnimi zgledi. Ti zgledi bodo klicali vse dni k posnemanju. Strokovnim člankom, predavanjem in slikam se kmet lahko izogne, lepi pridelek pa najdejo vedno občudovanje in silijo kmeta k posnemanju in tekmovanju.

Zakaj pri nas ne uspevajo kmetijske zadrug

Poznavalec razmer na deželi nam je poslal naslednjo razpravo o pomanjkanju pravega zmisla za kmetijske zadrug med slovenskimi kmeti:

Toliko beremo po raznih listih, kako so v svrhu izboljšanja gospodarskega stanja našega kmeta potrebne kmetijske zadrug. Z njihovo pomočjo bi kmet po splošnem zatrjevanju piscev spravljal svoje odvišne pridelke laže in po primernejših cenah v denar in prav tako bi tudi po znosnih cenah kupoval svoje potrebščine. Vsak svetovalec na predavanjih kakor v listih nasvetuje v eden ali drugi namen združitev kmetov v potrebne zadrug.

Vse to je prav lepo in dobro povedano. Za zgled se stavljajo kmetom take zadrug drugod, tako v južnih krajih naše države, posebno pa na Danskem, Holandskem in drugom.

Kar se tiče kmetijskih zadrug v južnih krajih naše kraljevine, je treba pomisliti, da v teh krajih stanujejo kmetje večinoma skupno v velikih vaseh. V takih krajih, kjer toliko kmetov skupaj prebiva, je tako zadrugo voditi vse laže kakor pri nas, kjer so kmetje večinoma raztreseni daleč narazen. V hribovitih krajih pač nima kmet zaradi oddaljenosti pravega zanimanja za zadrug, ko vidi, da mu že sama pot do sedeža zadrug vzame toliko zlatega časa in večkrat tudi povzroča večje ali manje stroške.

Gre pri tem tudi za strokovno zmožne ljudi za vodstvo. Teh pa še posebno primanjkuje med nami kmeti. Vse zvaliti v kraju na rame posamezniku, za ta posel zmožnemu in vnetemu člo-

veku, je tudi prevelika zahteva. Mislimo, da v deželah, ki nam jih stavljajo za zgled, ni bilo kar čez noč vse to ustanovljeno. Bilo je potrebno mnogo časa, da so prišli do takih zadrug. Pomisliti je treba, da naša šola na deželi ni do zdaj nudila v tem oziru nobenega pouka, niti vzpodbude k takim ustanovam. Za vodstvo vsakovrstnih zadrug je pa potrebno precej strokovne zmožnosti in natančnosti.

Največja zapreka za ustanavljanje zadrug pa sta, žal, preveliko nezaupanje in zavist. Če, recimo, posamezen kmet prične v kakem gorskem kraju zbirati mleko pri kmetovalcih v svrhu izdelovanja masla ali sira in če ta zaradi svoje skrbnosti in truda nekoliko pri tem zasluži, že mu vse pri tem zavida in posledice so, da zdaj ta zdaj oni odpove mleko in začne sam proizvajati mlečne izdelke pri par litrih mleka na dan. Ne pomisli pa: čim bolj se v tem pogledu ljudje cepijo, tem dražje pride izdelovanje in tem težja je razprodaja. To vse rodi zavist. Če bi tak kmet nasvetoval, da osnujejo malo zadrugo, pri kateri bi tudi drugi sodelovali in delili dobiček, tedaj je najglasnejši odgovor: «Zadrug pa že ne!»

Torej predvsem je treba dati kmetu potrebne izobrazbe, da bo lahko razumel važnost zadrug, kjer so za to ugodne krajevne razmere. Seveda, povedati mu je treba, da naj ne pričakuje že kar prvo leto velikih dobičkov in da je pri zadrugi treba delati, če hoče, da bo trajen uspeh. Dokler med kmeti ne bo tega spoznanja, dotlej tudi kmetijske zadrug ne bodo uspevale.

Jugoslovensko kazensko pravo

Pomilovanja vreden je človek, ki je obsojen na leta in leta trajajočo prostostno kazen, dasiravno se mora popolnoma zasluženo pokoriti za zločinstvo, s katerim je morda težko oškodoval in onesrečil svojega bližnjega. Še bolj pa lahko pomilujemo težko usodo iz kaznilnice odpuščenih kazencev. Čim dozna gospodar, da je bil mož, ki želi dela in zaslužka, že v kaznilnici, ga neusmiljeno zavrne, čeprav bi potreboval še toliko delavcev! Vsa družba se takih nesrečnejšev izogiblje kakor gobačev, kažoč s prstom nanje, češ, s Pobrežja pri Mariboru ali pa iz Lepoglave je prišel. Premnogokrat je to preziranje bivših kazencev popolnoma krivično. Saj se vendar dogaja,

da pridejo iz kaznilnice ljudje popolnoma spreobrnjeni in skesani ter bi se prav radi in resno poprijeli poštenega dela, če bi ga mogli dobiti. Ker pa jih družba še vedno odklanja in noče imeti z njimi posla, taki reveži pogosto zapadejo v nova kazniva dejanja, da se le na kak način preživijo.

Da takim osebam vsaj malo pomaga, uvaja jugoslovenski kazenski zakonik dva moderna pravna instituta, in sicer

povračilo pravice in izbris obsodbe.

Oba instituta smo imeli v Sloveniji in Dalmaciji že iz Avstrije, izbris obsodbe ali kakor imenujemo to tudi rehabilitacijo sicer šele iz poslednjega

leta bivše monarhije, od 21. marca 1918. Jugoslovenski kazenski zakonik pa je v tem oziru znatno prostodušnejši. Zlasti velikega pomena je rehabilitacija. Ona vrne človeka, ki je storil kaznivo dejanje pred daljšim časom, zopet človeški družbi s tem, da mu daje pravico zamolčati svojo že prestano kazen in da sme pred vsakim oblastvom izjaviti, da še ni bil kaznovan. Tako se daje prilika zlasti onim, ki so morali v kaznilnico morda le iz kake mladostne nepremišljenosti ali razposajenosti, da se iznebijo pečata nekdanjega zločinstva.

Kazenski zakonik namreč določa: Po preteku **treh let**, odkar je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, **sme proglasiti sodišče na prošnjo obsojenca**, zoper katerega je bila izrečena izguba častnih pravic, **za vrednega, vršiti izgubljene pravice**, če se je v **treh letih in v času prestajanja kazni dobro vedel in če je oškodovancu po možnosti povrnil škodo**, povzročeno s svojim dejanjem.

Po preteku **petih let**, odkar je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, **sme izbrisati sodišče na prošnjo osebe, ki je bila prvič obsojena**, s svojo rešitvijo **za bodočnost tudi obsodbo**, izrečeno zoper njo, z vsemi njenimi zakonitimi posledicami, če se je v tem času dobro vedla in če je oškodovancu po možnosti povrnila škodo, povzročeno s svojim dejanjem. Toda z izbrisom obsodbe se ne smejo prikrajšati pravice tretjih oseb do povračila škode.

Če se torej dovoli rehabilitacija (ali izbris sodbe), se mora v vseh kazenskih registrih na sodišču in državnem tožilstvu izbrisati obsodba. Če pa se izdajajo kakšni izpiski iz teh registrov, se taka obsodba ne sme niti omeniti. Tako postane lahko nekdanji kaznenec, ki je gotovo dobo živel pošteno, zopet ravnopraven član človeške družbe, ker mu nekdanja obsodba ne more nikjer več škodovati. Takim rehabilitirancem ne sme nikdo več očitati, da so bili obsojeni in zaprti, ker ga sicer lahko tožijo zaradi žaljenja časti.

(Nadaljevanje sledi.)

Politični pregled

Londonška pomorska razorožitvena konferenca traja že mesec dni in vendar

še vedno ni mogoče ugotoviti nobenega znatnejšega uspeha glede razoroževanja.

Popisanega je bilo že na kupe papirja za različne spomenice in izrečena cela vrsta lepih govorov, v bistvu pa stoji vse skupaj še vedno na mrtvi točki, tako da so imeli prav oni črnogledi ljudje, ki so napovedovali, da se ne bo vse tako lepo izteklo, kakor so pričakovali pred sklicanjem konference razni vodilni državniki.

Nasprotstva med interesi različnih držav so kljub vsem lepim besedam velika.

Angleži in Američani so se sicer lepo sporazumeli o enakosti ameriške in angleške vojne mornarice

ter odstranili grozeči spor, ki je znatno kalil odnošaje med obema državama. Ostali pa so

nedotaknjeni drugi spori, ki delajo sedaj sive lase mornariškimi strokovnjakom in zunanjim ministrom v Londonu. Pokazalo se je tako, da so nasprotstva med stališčem Amerike in Japonske vse globlja, kakor so prvotno domnevali, in da ne mislijo Japonci zlepa odstopiti od svojih s tolikimi žrtvami izvojevanih postojank v Tihem morju. Podobno velja tudi

za italijansko-francoski spor o enakosti tonaže vojnih mornaric,

na katero ne morejo pristati Francozi, če se ne mislijo odreči svojim kolonijam, ki so danes bolj kakor kdaj doslej zanje življenjskega pomena.

Konferenca se bo zaradi tega še znatno zavlekla in bo lahko trajala še mesec dni, če ne več. Končno pa je še vedno veliko vprašanje, ali bo sploh uspela. Ako ne bo, potem bo to morda pomenilo za angleškega ministrskega predsednika Macdonalda, ki se je zanj najbolj za-

vzel, tak poraz, da bo moral podati ostavko na svoj položaj in prepustiti angleško vlado zopet konservativcem ali pa misliti v najboljšem primeru na nove volitve.

S tem že danes močno računajo v Angliji, kjer

se že javno govori, da je v Angliji v kratkem pričakovati novih volitev,

pri katerih ne bo imela delavska stranka lahkega stališča, ker bo stopila pred volilce kljub vsem obljubam pri zadnjih volitvah skoro s praznimi rokami. Saj doslej še ni bil sprejet v angleškem parlamentu noben zakon, ki bi znatneje pripomogel k olajšanju brezposelnosti in zboljšanju gospodarske krize.

V Franciji je Tardieujeva vlada odločno prišla za državno krmilo

in znatno pripomgla k zboljšanju razmer. Verno sledeča smernicam zunanje politike Brianda je izvojevala lepe uspehe za Francijo na konferenci v Haagu, kjer je dosegla sprejem Youngovega vojnodškodniskega (reparacijskega) načrta, ki bo okrepil že itak dobre francoske finance. Kljub vsem tem lepim uspehom pa se je morala Tardieujeva vlada neprestano boriti z nezadovoljstvom desničarjev in levičarjev, ki so jo že ponovno hoteli zrušiti. Sedaj se jim je to posrečilo, ko so izglasovali vladi nezaupnico zaradi finančne politike finančnega ministra Chérona, ki je hotel le polagoma zniževati davke in ne, kakor je zahtevala opozicija, namah.

Kak bo razplet francoske vladne krize,

še ni mogoče prerokovati. Gotovo pa je, da bo kriza precej dolgotrajna, in da bodo morali francoski državniki napeti vse sile, da jo bodo rešili na zadovoljiv način.

V Rusiji so si stavili boljševiki za glavni cilj zrušenje vsega verstva ter delajo na to z vsemi silami.

Boljševiki zapirajo cerkve

kar po stotinah, požigajo nabožne slike in izganjajo duhovnike v Sibirijo, če jih ne pokoljejo. To njihovo grozno početje je razburilo ves omi-

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Kokošar se je skobacal na voz in pognal konjiča.

Uršika je odhitela v svojo sobico prebrat pismo.

«E, blagor ji, blagor, zmerom brhkejša postaja! Prav kakor kakšna zlahna roža se mi zdi», je govoril sam s seboj starec in potegnil za vajeti.

Tisti večer je pripovedoval hlapec Cenc rokovnjačem v Črnem grabnu, da mu je enkrat Gregec v pijanosti izdal, kakšno visoko svoto denarja je bil dobil od Krajčka.

Cenc, ki je prej služil na preddvorskem gradu, je bil len fant. Ko je enkrat govoril z Mahnetom, se je kar sam ponudil rokovnjačem v službo. Zdaj se je že širokoustil v Črnem grabnu.

Ko je čul glavar Dondež njegovo novico, se je hreščeeče zasmel:

«Tako-o-o! Če naletimo na Gregca, mu bomo pa preiskali njegovo bisago. Saj pravijo, da vse svoje stvari običajno s seboj nosi! Njegov prijatelj sem. Ampak rokovnjaški denar je rokovnjaški! Drugih ljudi ne bomo krmili z njim!»

Cenc se je veselo grohotal in pripovedoval o Gregcu in njegovem konjičku ter o kokoših, ki jih kupuje po Kranjskem. Pa je pripomnil:

«O, Gregec je tiček! Po vsem Kranjskem kupuje kokoši, ki romajo v Ljubljano kar naravnost v francoske želodce!»

«I, Cence! Kaj pa to tebe briga? Francozje si res radi marsikaj privoščijo in naši največji sovražniki so. Toda tistih grizljajev jim ne moremo očitati. Pa kakšni junaki so! Stavim, kar hočeš,

da se boš prestrašil in pobegnil pred prvim Francozom, ki ga boš videl!» se je šalil glavar.

«Nikoli, nikoli ne! Pri moji duši, da ne bom pobegnil, pa ne bom!» se je usajal Cenc. Pri tem je mahal po zraku s svojima lopatastima rokama in sukal svoje izbočene vodene oči, kakor bi hotel že z njimi požreti celo armado Francozov.

Glavar se je razmahnil:

«Tepli smo se že z njimi. Mislili smo, da nam bodo pokazali pete. Pošteno smo se motili! Vsak je zalegel za enega naših. Pa niso tako slabi naši divji tiči! E, kako te zna vsak Francoz zgrabiti čez pas in suniti v podbradek, da se kar zemlja zavrti okoli tebe. Pri najlepšem dnevu vidiš cele snope tistih usodnih repatih zvezd, ki prerokujejo nesrečo!»

«Naj bodo kakršni hočejo! Enega še zmerom premlatim! Samo moje roke poglejte, Dondežev mojster!» je hitel Cenc in mu molil pod nos svoje roke.

«E, pesti so že prave, pesti! Ampak moč mora biti tudi v glavi! Pravijo, da je tisti njihov Napoleon majhen kakor fantiček, pa so vendarle vsi pred njim kakor ovce. Njegov pogled, njegov korak, njegova beseda! To je vse! Vidiš fant, to je moč, tista skrita moč, ki je ti še ne razumeš ne!» je modroval Dondež.

«E, kar govorite, kar hočete! Bojim se jih pa le ne!» je še enkrat omenil Cenc.

Dondež je stisnil svoji pesti in ju tesno pritisnil skupaj. Naslonil se je z njima na klop. Zavpil je nad Cencem:

«Zdaj pa stopi ti na nasprotno stran klopi! Stisni roke v pesti in me poskusi s pestmi odriniti nazaj! Takoj bom spoznal tvojo moč!»

«Zakaj pa ne? Hi, hi! Zakaj pa ne, prav rad! Pa še prav posebno rad!» je odvrnil Cenc in stolpil na nasprotno stran.

Cenc je približal svoje pesti in se z njima trdo oprl v Dondeževe. Rokovnjaški mojster je ostal miren. V njegovih očeh je zablestela iskra, ki je takoj ugasnila. Ozrl se je v Cenca. Pastirju se je nabiral znoj na čelu. Zardel je in globoko je pričel sopsti. Dondež je ostal miren kakor prej.

«Poglej, Cenc! To je vsaj nekaj moči! Zdajle glej, da boš videl, kako si močen. Le pošteno drži roke, kolikor moreš! Ali jih držiš?»

«Seveda jih držim», je komaj slišno dahnil Cenc in se na vso moč oprl v Dondeževe pesti. Pri tem se mu je hrbet skrivil kakor lok.

«Tako, vidiš! Zdaj pa poglej!» je kriknil Dondež in sunil z rokama tako silno naprej, da je odletel Cenc kakor žoga in se postavil pred Dondežem skoro na glavo.

«Vidiš Cenc? Nekako takale mora biti telesna moč! Ti imaš res moč, ampak moč pastirjev, ne pa pravo moško moč!» je dejal Dondež in se Cencu nasmehnil.

«To je spretnost, ne pa moč!» je trmasto oporekal Cenc.

«Dobro! Pa me poskusi vreči na tla!» je ukazal glavar in sklenil roke na svojih mogočnih širokih prsih.

Cenc ga je zgrabil za pas. Dondež je stal mirno pred njim... Vse telo je postalo mahoma samo ena silna mišica. Cencu je bilo, kakor bi bil pograbil velikansko skalo železa in jo hotel vreči ob tla. Komaj privzdignil je mojstra, v krogu zasukati ga pa ni mogel.

«Tako! Zdaj si ti mene poskusil vreči. Zdaj je pa vrsta na meni», je zavpil Dondež.

Prijel je Cenca z rokama za pas, ga dvignil v zrak in zamahnil z njim v eni roki pred se. Potem je zasukal fanta in kriknil:

«Pazi, da priletiš na noge, sicer si razbiješ svoj predolgi jezik!»

kani svet, ki je ogorčeno protestiral proti takemu početju. Protestu se je priključil tudi papež, ki pa so mu boljševiki odgovorili na prav boljševiški način s tem, da so mu pričeli groziti.

V Španiji še vedno vre in kar ni pričakovane pomirjenja. Po padcu režima generala Primo de Riverie je ljudem narasel pogum, ki mu dajejo duška

v pouličnih demonstracijah, pri katerih je neredko čuti klice po uvedbi republike v Španiji.

Sodi pa se, da bo vlada generala Berenguerja kos položaju in da bo dosegla v kratkem pomirjenje.

Nemiri so se pripravljali tudi v Grčiji,

kjer so jih organizirali komunisti, ki pa so bili pravočasno aretirani, tako da je ostalo vse le pri načrtih. Znova pa se je pri tej priliki pokazalo, kako nevarni činitelj so komunisti, ki streme samo za tem, da bi izzvali nered in poboje po raznih državah in se nato polastili vlade, na kar bi pričeli vladati z ognjem in mečem kakor v sovjetski Rusiji.

NAŠI NA TUJEM

Pismo iz Westfalske

S u d e r w i c h, februarja.

Družino rojaka g. Avgusta Korošca je zadela huda nesreča. Dne 7. t. m. se je smrtno ponesrečil še ne 17 let star sin Jože. Bil je uslužben na veleposestvu Schulze-Farwick blizu Münstra in je bil usodnega dne zaposlen s prevažanjem zemlje. Ne vedoč, da ga čaka usoda, je zajahal konja, kateremu pa sta nenadoma spodrsnili zadnji nogi, kar je imelo za posledico, da je Jože padel s konja ter prišel z glavo baš pod kolesa voza. Bil je na mestu mrtev. Pokojnik je bil zelo marljiv in skrben fant. Njegovi zemski ostanki so bili 10. t. m. prepeljeni v Suderwich, kjer stanujejo njegovi starši, štirje mlajši bratci in sestra. Dne 11. t. m. so ga istotam položili k

večnemu počitku. Bodi mu lalika tuja zemlja, žalujoči zavedni slovenski rodbini pa naše najiskreneje sožalje!

Žaluoja rodbina g. Korošca se zahvaljuje vsem, ki so jo ob času nenadne smrti ljubljene sina tolažili ter ji izrazili sožalje. Posebna zahvala gre tukajšnjemu Jugoslovenskemu podpor-nemu društvu, ki je pokojnika v tako velikem številu spremljalo na njegovi zadnji poti ter mu položilo krasen venec na grob.

Slovenska naselbina v Braziliji. Cleveland-ska «Ameriška domovina» objavlja v eni posled-njih številkih zanimivo poročilo iz slovenske kolonije San Paulo v Braziliji. Naši rojaki so si v zadnjem času ustanovili pevsko društvo v okviru Slovenskega izboraževalnega društva Primorje, ki šteje 65 članov in članic. Predsednik društva je agilni primorski Slovenec Paternost. Društvo si je med drugim nadelo tudi nalogo zblíževanja in medsebojnega spoznavanja vseh slovanskih bratov, naseljenih v San Paulu, katerih število presega 100.000. Prvi korak v tej smeri je bil storjen 8. decembra lanskega leta z velikim slovenskim koncertom, ki je poleg slovenskih pesmi vseboval tudi pesmi drugih slovanskih narodov. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Posetili so koncert Čehi, Poljaki in Jugoslovenci. Vsi so izražali željo, da bi se večkrat prirejali taki koncerti. Dopisnik omenja, da se v zadnjem času opaža tamkaj velika delavska kriza. Vse večje tovarne so odpustile mnogo delavcev. Eden glavnih vzrokov je baje manjšajoči se iz-voz kave, ki tvori v Braziliji glavni dohodek. V Braziliji je sedaj nastopila poletna doba. Toplo-mer je dosegel že 35 stopinj C.

Belgijsko pismo. Iz Waterscheia nam pišejo: Dragi gospod urednik, v 2. letošnji številki «Do-movine» otvarjate novo zaglavje pod naslovom «Naši na tujem», ki je namenjeno nam izseljen-cem. Veseli nas, da imamo tudi mi svoj kotiček v naši ljubi «Domovini», da se lahko oglašamo. Marsikateremu Slovencu so znani belgijski rud-niki, posebno Eysden Ste. Barbe in pa Waterschei, kjer se je lansko leto zgodila rudniška nesreča.

Semkaj pride skoro vsak novinec. Življenje naše je trdo tukaj, vendar je boljši zaslužek ko pri nas doma. Lanska statistika kaže, da je bilo mnogo delavcev smrtno ponesrečenih v limburški provin-ci. Bogati lastniki nas izkoriščajo, kolikor se dá. Pogostokrat je naše življenje v nevarnosti le zaradi njihove premale brižnosti za nas. Kaj se kdo zmeni za to, če se ponesreči kak siromak. Ni še dolgo, ko je ubilo dva Madžara, ki sta napra-vila šele dva šihita. Delavec se mora boriti za svoj kruh, čeprav ga stane življenje. Ker smo v vedni nevarnosti, da nas nesreča napravi nesposobne za delo, zato si želimo tudi mi, Slovenci v Belgiji, da se sklenijo tudi z Belgijo take pogodbe, kakor so se z Nemčijo, da bo naš delavec dobil na stara leta kako podporo iz države, v kateri je pustil svoja mlada leta in zdravje.

PREKMURSKI GLASNIK

Čitateljem „Domovine“ v Prekmurju

Prekmurci danes nimamo lista, ki bi nas vse-stransko zadovoljeval in ki bi stal na tisti višini, da bi ga z zadovoljstvom čitali vsi. «Domovina» je priznana najboljši tednik, ki nudi čita-teljem vse, kar želimo čitati. Nešteti naročniki «Domovine» se izražajo zelo pohvalno-o njej in so že njeni večletni naročniki. V nekaterih vaseh je precejšnje število čitateljev, a so tudi vasi, kjer ni, žal, niti enega naročnika. «Domovina» je v resnici tako zanimiv in poučen list, da bi brez nje ne smel biti nobeden napreden gospodar. Zaradi tega prosimo vse naročnike «Domovine», da časopis pokažejo svojim sose-dom in drugim znancem ter jim ga priporočijo.

Človek, ki v današnjem času ne čita, se ne uči, je kakor negojeno drevo. Današnjemu člo-veku je potrebna izobrazba, in kje naj jo kmet dobi? Največ prav s čitanjem dobrih in pametnih novin. Da ne bomo Prekmurci zaostajali v pro-sveti, v gospodravstvu in v drugih ozirih za dru-gimi pokrajinami naše države, je potrebno, da vzljubimo knjige in časopise, da čitamo.

Pri tem je že Cenc zletel med svoje rokov-njaške tovariše. Pomel si je oči. Sam ni vedel, kdaj se je znašel med gručo rokovnjačev, ki so divje ploskali svojemu mojstru in se smejali šepa-stem Cencu.

Dondež se je nato naslonil na sivo skalo. Pričel je gladiti svojo dolgo črno brado. Zamaknil se je v ogenj pred seboj.

Mahoma je stresel glavo in hripavo kriknil: «Mahne!»

«Kaj želiš, mojster?» je vprašal mladenič, ki se je preril skozi gručo tovarišev.

Glavar ga je odpeljal v svojo kolibo in mu dejal:

«Mahne! Najprej moraš dokazati Cencu, da je prav navadna šleva. Menda se potem ne bo več hvalisal med nami. Fant je len, da smrdi. Tudi za naš posel ni sposoben. Poguma mu manjka. Hvali se s svojim junaštvom in trdi, da se ne boji Francozov. Pojdi nocoj ti s stražo okoli! Medtem pa preskrbi, da bo eden nabasal s travo obleko francozovskega vojaka. Saj jih imamo dovolj, ker smo oropali mrtve Francoze. Vrni se s stražo in poročaj, da se ti je ves večer zdelo tam zunaj nekaj sumljivo. Da si vse ogledal, a ničesar našel. Med tem naj nekdo pripravi vojaka in ga postavi ob drevo pri starih jelšah. Jaz te bom poslal vnovič na stražo. S seboj boš moral vzeti Cenca. Ukaži mu, naj gre proti oni strani, kjer bo stal s travo nabasan vojak. Sam pa pojdi na nasprotno stran. Bomo videli, kaj bo! To je tvoja prva naloga, a druga, hujša te pa čaka!»

Mahne je poredno pomežiknil z očmi in odšel v hosto k prednji straži. Vrnil se je šele čez pol-drugo uro. Prihitel je s stražo k Dondežu in mu javil:

«Mojster! Nocoj je zelo nemirna noč. Vse smo pregledali, a našli nismo ničesar. Vendar se mi

ne zdi posebno varno. Treba bi bilo ponoviti ob-hod straže.»

«Kaj ste slišali?» je poizvedoval Dondež.

«Ko pridemo do starega hrasta, smo čuli po-kanje vej in neko tiho govorjenje. Prihiteli smo bližje, pa ni bilo nikogar.

«Cenc!» se je zadril glavar. «Cenc, pridi sem!»

Ubogemu fantu je postalo kar tesno okoli srca. Prihitel je bližje.

«Cenc! Pri nas potrebujemo može dejanja, ne pa mož besede! Ker si se prej tako hvalil, pojdi zdaj z Mahnetom na nočni pohod! Še enkrat morata vse pregledati in mi javiti! Tvoj povelj-nik je Mahne. Če zapaziš kaj sumljivega, mu moraš javiti! On bo ukrenil potrebno. Pojdita!»

Cenc je dobil staro puško in že sta korakala z Mahnetom proti hosti.

«Fant! Meni se kar dozdeva, da se Fran-cozje poskušajo vtihotapiti v naš tabor. Če se bova dobro odrezala, jim lahko preprečiva račune in pravočasno obvestiva tovariše. Če pa ni fran-cozovskih biričev, se ne smeva osramotiti! Vse morava dobro pregledati! Meni se še zdaj zdi, da so bili tisti glasovi, ki sem jih slišal na prejšnjem obhodu, francozovski!» je lagal Mahne.

Dospela sta v mračno hosto. Mesečina je le tu in tam zasvetila skozi veje. Ogromne sence dreves so pred očmi plašnega Cenca kar oživ-ljale. Zazdelo se mu je, da ga bo slednji hip nekdo zgrabil za vrat in mu stresel dušo iz telesa.

Mahne je fanta skrivaj opazoval. Videl je, da so se mu pričele že tresti hlače. Zabaval se je s Cenčevim strahom. On sam pač ni poznal strahu. Čim globlje v hosti je bil, tem bolj miren je bil v svoji notranjosti. Zdelo se mu je, da se bo ves spojil s to naravo božjo, v kateri je živel. Če je kdaj čul ropot ali pokanje vej, se niti zmenil ni. Predobro je vedel, da v naših hostah ni nevarnih

zveri, da pa si ljudje ponoči ne upajo v tako za-puščene kraje, ki so razvpiti po rokovnjačih.

Mahne je obstal. Obstal je tudi Cenc in ga plašno pogledal. Mahne je zamahnil z roko:

«Ti pojdeš na desno! Zavij počasi proti jel-ševju! Če zagledaš kaj sumljivega, pa kar stre-ljaj! Če vidiš človeka, ga poklič! na odgovor. Če se ti ne odzove, pa po njem! Napadi ga! Če se ti strel ponesreči, pograbi svoj ostri nož! Bodi pa previden! Zgodilo se je že, da se je ponoči vračal kateri naših ljudi v taborišče, pa mu je straža krstila hrbet s svinčcem! Torej naprej!»

Mahne se je obrnil na drugo stran. Preden je zginil v grmovju, ga je ustavil Cenc in ga po-klical s tresočim se glasom:

«Mahne, počakaj no! Mahne!»

«Kaj hočeš? Saj sva se vse domenila.»

«Ne hodi predaleč, da te lahko pokličem!»

«Kar na prste zažvižgaj!» je odvrnil Mahne in izgubil v goščavi.

Cenc je ostal sam. Tako pošastno se mu je vse dozdevalo. Dobro je čutil, da ga grabi strah. Rad bi zakričal, pa si ni upal. Bal se je sramote-nja svojih tovarišev. Najraje bi se vrnil. A kaj poreče Dondež in drugi rokovnjači? Počasi je šel dalje. Ob vsakem koraku se je ustavil, če je le začul najmanjši šum. Dospel je na jasno in se tiho bližal jelševju.

Tedaj se je mesec prešerno nasmehnil skozi prozorne oblake. Cenc je gledal pred sebe. Čutil je, da se mu ježe lasje na glavi. Znojne kapljice so me trepetale na čelu. Zazdelo se mu je, da pri jelšah nekdo stoji. Napravil je še par korakov in se skoro sesedel. Dobro je videl pri jelšah fran-coškega vojaka. Mirno je stal in se skušal kriti pred strelom rokovnjača. Sam je pa imel na jelšo naslonjeno puško in meril na ubogega Cenca.

«Da bo «Domovina» za prekmurske čitatelje še bolj zanimiva, bo odslej še več poročala o prekmurskih zadevah in novicah, za kar bo predvsem skrbel pisec teh vrst kot prekmurski rojak. Potrebno je, da od nas kaj več zvedo in nas bolj spoznajo drugi kraji, a včasih moramo tudi izpovedati svoje potrebe in težave. Potrebno pa je tudi, da smo prekmurski čitatelji obveščeni o vseh važnejših zadevah, ki so za nas posebne važnosti.

Želimo, da bi se «Domovina» razširila po vseh vaseh Prekmurja, ž njo pa tudi jugoslovenski duh ter ljubav do materinskega jezika in domovine!

Odkup agrarne zemlje

Nepotrebno razburjenje. — Kaj nam je storiti?

Dolnja Lendava, februarja.

Najvažnejše vprašanje v Prekmurju je gotovo agrarna reforma in odkup agrarne zemlje, ki zanima skoro vsakega poedinega človeka v Prekmurju. Na tem vprašanju sloni ves naš prekmurski gospodarski in socialni položaj. Na tisoče oralov najlepše zemlje in travnikov širom Prekmurja je bilo v lasti nekaterih ljudi, madžarskih grofov. Velika obljudenost in pomanjkanje zemlje povzročata veliko skrb, kako se bo naš narod preživel. Pomanjkanje dela in zemlje sili naš narod, da gre za kruhom po vsem svetu.

Zakup agrarne zemlje, ki je razdeljena med narod, nam je sigurno v celokupnem gospodarskem življenju v velikansko pomoč. Na tisoče revnih ljudi je prišlo do zemlje, na kateri si s trudom in znojem pripravljajo vsakdanji kruh. Brez dvoma je, da je odvisen od končne izvedbe agrarne reforme življenjski in gospodarski položaj tisočih naših družin. Končna izvedba in odkup agrarne zemlje je tedaj sigurno danes v Prekmurju tisto vprašanje, o katerem se govori dan na dan v vsaki vasi, v vsaki hiši.

Odkrito moramo priznati, da pri današnjem stanju marsikaj ni v redu. Zemlja se ne obdeluje tako, kakor bi se morala, tudi gnoji se ne pri-

merno. Mnogo pa je še drugih nedostatkov, ki povzročajo, da zemlja ne prinaša takih dohodkov, ki bi jih morala. Tu je več vzrokov, ki vplivajo kvarno na celokupno dobičkanost agrarne zemlje. Omenimo le poglavitnejše, ki jih uvideva danes vsak pameten gospodar.

Eden vzrokov je ta, da se zemlja daje v štiriletan zakup. Zakupnik se boji, da mu bo zemlja odvzeta, zaradi tega je ne gnoji v zadostni meri in tudi ne gleda posebno na to, da bi zemjo izboljšal. Najbolj kvarno pa vpliva to, da se spremembe v zakupih vrše stalno vsako leto. Malokdo je siguren, da bo obdržal svojo zemljo skozi štiri leta. Zaradi slabega obdelovanja peša zemlja leto za leto in je ponekod nekoč dobra in rodovitna zemlja danes izčrpana. Nadaljnji izvor stalnemu slabšanju rodovitnosti zemlje pa je ta, da imajo zemljo v zakupu, in to po več oralov, zakupniki, ki ne morejo obdelovati zemlje in je tudi nimajo s čim gnojiti.

Oba ta vzroka bi se s končno ureditvijo agrarne reforme, z odkupom agrarne zemlje, odpravila. Vsak pameten gospodar bo zemljo, ki bo z odkupom prešla v njegovo stalno last, zboljševal in se trudil, da mu bo zemlja prinašala vedno več in več pridelkov. Zato je želja vseh pametnih gospodarjev, agrarnih interesentov, da se odkup agrarne zemlje uredi čimprej z zakonom in se zemlja pokupi. Brezdvomno bo imela od končne rešitve agrarne reforme velike posredne koristi tudi država sama, ker se bo celotno narodno gospodarstvo zboljšalo.

Danes je položaj ta, da sta dovoljena prostovoljna prodaja in prostovoljni nakup zemlje. Vsak agrarni interesent lahko kupi zemljo in veleposestnik isto lahko proda. Pogodba se izvrši po medsebojnem sporazumu in jo mora odobriti minister za kmetijstvo. Po današnjem stanju nihče ni prisiljen zemljo kupiti in veleposestnik ni prisiljen zemljo prodati.

Danes vznemirja naše ljudi borba med veleposestvom Esterhazy v Dolnji Lendavi in Agrarno zadrugo v Črensovcih, odnosno njenim predstavnikom g. Kleklom, bivšim poslancem. «Novine» g. Klekla zadnji čas pišejo samo o odkupu agrarne zemlje na veleposestvu Esterhazy in so

nekako službeno glasilo Agrarne zadruge. «Novine» pišejo proti odkupu agrarne zemlje. Izdane so bile od Agrarne zadruge celo nekake obveznice, po katerih se posamezniki zavezujejo pri Agrarni zadrugi, da ne bodo kupili zemlje naravnost od veleposestnika, ampak preko zadruge. Nas ta borba briga seveda le v toliko, v kolikor se naš narod po nepotrebnem bega. Mi smo mnenja, da za kakšno vznemirjenje sploh ni povoda.

Za danes povemo agrarnim interesentom in našim čitateljem le: **Ne dajte se begati ne od ene in ne od druge strani! Zakon, ki bo končno rešil agrarno vprašanje in tudi odkup agrarne zemlje, bo merodajen za vse.** Čakajmo na zakon! Nihče pa, seveda, ne ve, kakšen bo zakon. Zato so vse napovedi, kakšen bo zakon, brez vsake podlage. Če ima kdo denar in se mu zemlja zdi vrdena cene, jo lahko kupi, ako pa hoče čakati, ga nihče h kupnji ne more in ne sme siliti.

Mi ne branimo ne ene ne druge sprtih strank; povedali smo jasno svoje mišljenje, ki je edino pravilno z edinim ciljem, da pripomore k temu, da se ljudstvo pravilno pouči. Odslej bomo v «Domovini» večkrat pisali o agrarnih zadevah, v kolikor bo potrebno in koristno za narod.

DOPISI

SV. KRIŽ PRI LITJI. (Smrtna kosa.) Pri Sv. Križu pri Litiji je umrl v 46. letu starosti g. Karel Miklič, mesar, gostilničar, občinski odbornik in ustanovnik gasilnega društva. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi. Posebno častno so bili zastopani gasilci, pokojnikovi najboljši prijatelji. Pred hišo žalosti so mu zapeli pevci, zatem pa se je poslovil od blagega pokojnika eden njegovih najožjih tovarišev. Na pokopališču mu je spregovoril v slovo župnik g. Erzin. Pokojnik zapušča ženo in osem nepreskrbljenih otrok. Naj mu bo lahka zemlja!

KAMNIK. Občni zbor kamniške Zadruge gostilničarjev se je vršil v gostilni g. Cererja, ki je kot načelnik obširno poročal, da je imela zadruga sedem sej in da je bila dvakrat zastopana v depu-

«Oh, oh, gorje meni! Izpod tiste svoje kape me gleda. Črne oči ima, ki se mi prezirljivo smejejo. Vsak trenutek bo počila puška in po meni bo!» je vzdihoval fant.

Cenc se ni niti spomnil na to, da bi sam ustrelil. Skočil je nazaj v hosto proti strani, kjer je slutil Mahneta. Dvignil je prste k ustom in ostro zažvižgal. Čakal ni, da bi se mu kdo odzval. Na vso moč se je zaletel in hitel nazaj proti taborišču. Poti ni iskal. Drevel je kakor blazen, samo da bi dospel spet prej k ljudem. Sredi hoste se je mahoma zaletel v nekega človeka, ki je stal z vozom na kolovozu.

«Po meni je! Pomagajte!» je divje kriknil Cenc in se skoro onesvestil. Sesedel se je. Človek v mraku je zamahnil proti njemu z bičem, se pogljal na voz in zdrvel dalje.

Cenc je obsedel sredi poti. Nepremično je čakal na svojo poslednjo uro. Ko je videl, da je tiho, se je dvignil. Zažvižgal je spet na prste in zletel proti taboru.

Tedaj je začul v daljavi pridušen klic na pomoč. Zazdelo se mu je, da čuje Mahneta, ki ga kliče. Počasi je razumel besede:

«Cenc, pomagaj, pomagaj! Francozje so me obkolili! Pomagaj, po meni je! Pomagaj!»

Glas je utihnil. Mladenič je brzel, kolikor so ga nesle noge. Preplašen in znojen je pridrvel pred Dondeža.

«Pojdite hitro, pomagajte!» se je izvilo Cencu iz prsi in sesedel se je k ognju.

«Kaj pa je vendar?» je poizvedoval Dondež.

«Francozovski so napadli našega hrabrega Mahneta. Sam sem jih videl. Čul sem njegov klic na pomaganje. Nisem mu mogel pomoči, kajti sam sem imel dva taka junaka na vratu. Otresel sem se jih. Enega sem poslal na drugi svet, preden sem zbežal semkaj po pomoč.

Glavar je pokimal samo z glavo in ni ničesar rekel.

Cencu se je zdelo vse to tako čudno.

«Dondež je pa počasi dejal:

«Ti fant, ti lažeš, kakor si širok in dolg. Ali poznaš tegale?»

Pokazal mu je Gregca, ki je v hosti nehote tako prestrašil ubogega mladeniča.

«I, Gregec je, kdo bi ga pa ne poznal!» je odgovoril Cenc.

«Prav! In baš vanj si se zaletel tam v hosti, ti šleva boječa! Zdaj ga pa vprašaj, kje je tisti denar, o katerem si trdil, da ga je Gregec dobil od Krajčka! Zakaj pa lažeš?»

«I, Gregec mi je sam tako pravil!» je ugovarjal fant.

«Prav je imel. Če bi ti bil povedal, kako in kaj, bi ti menda še bolj pritiskal za ubogo Krajčkovo hčerko, ki že itak ni imela pred teboj miru. «Mojster! Zakaj ne greste z našimi ljudmi v gozd Francoze lovit? Bojim se, da ne bo prepozno!» je mencial Cenc, cinal in stiskal besede iz sebe.

«Da, da ti si res velik junak! Mahne te je pošteno potegnil. Pa še potem, ko te je klical na pomoč, se nisi odzval, temveč si divjal nazaj v tabor. Res, dober tovariš si!» se je norčeval glavar in poklical Mahneta.

Iz mojstrove kolibe je prihitel Mahne, smehljaje je postavil pred Cenca s travo nabasanega francoskega vojaka in dejal:

«Vidiš, Cenc! To je pa vse tvoje junaštvo! Še tegale si se bal! Kaj šele, če bi bil pravi francoski vojak! Še pred tem si bežal. Zdaj je tvoje junaštvo zapečateneno.

Cenc je zardel. Rad bi kaj rekel, pa ni vedel kaj. Dondež je pa s pipo v ustih pred njim stoječ počasi poudaril:

«Tako! Zdaj pa glej, da boš lepo priden in pameten, kakor se spodobi za navadnega delavca, kajti odslej si samo rokovnjaški delavec. Opravljal boš konje in pomagal v kuhinji. O junaštvu pa odslej molči!»

Cenc je povetil svojo debelo glavo in žalosten odšel.

Francozje se zabavajo.

Tisti večer so vse Gregčeve kokoši pojedli rokovnjači. Spraznili so mu polni kurnik. Kokoši so mu pa pošteno plačali. Pa še njega so povabili na gostovanje.

Glavar in Mahnetov sta pa sedela nekoliko na strani. Dondež je mladeniču pripovedoval:

«Takrat smo vzeji Francozom v Črnem grabnu res njihovo blagajno. Precej denarja je bilo v njej, pa tudi precej krvi smo prelili za njo. Vem, da si že čul, da imajo tudi cerkljanski Francozje mnogo denarja, saj pripovedujejo kmetje o samih cekinih. Pojdi na pot proti Cerkljam! Poizveduj in oprezaj! Morda bi se res dalo kaj dobiti. Naša blagajna se že suši kakor napihnjen meh na solncu.»

«Kako misliš, mojster! Če imajo Francozje res toliko denarja, bom že poizvedel. Morda se bo dalo kaj dobiti. Prav pa je, da me pošleš samega! Z družbo bi bilo pač težje!» je potrdil Mahne. Proti jutru se je pa odpravil na pot.

Mahne ni poznal Uršike. Ko je čul zdaj o njej in njeni lepoti, je sklenil, da si jo ogleda. Kar mimogrede si je hotel oglasiti pri strmoljskem graščaku.

«Pa se mu bom ponudil za hlapca, samo da vidim dekle.» si je dejal, ko je odhajal iz Črnega grabna.

(Dalie prihodnjič.)

taciji pri raznih ministrstvih v Beogradu. Spričo naraščajočega tujskoprometnega gibanja je sklenila zadruga prirediti 17. marca petdnevni servirni tečaj. Zelo umesten je bil sklep zadruge, da v bodoče ne bo izdajala dovoljenj za obratovalnice, če lastnik ne bo dokazal dovolj strokovne usposobljenosti. Stavljen je bil predlog, da bi se kakor pred vojno priredil kuharski tečaj. Ta predlog pa sedaj zaradi finančnih težkoč ni izvedljiv. Načelnika g. Cererja so navzoči gostilničarji izvolili za častnega načelnika glede na ta dan poteklo 20letno dobo nepretrganega načelovanja. G. Cerer se je za častno izvolitev zahvalil in zagotovil nadaljnje delovanje po vseh najboljših močeh. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: načelnik Cerer Anton; podnačelnik Fajdiga Franc, Kamnik; odborniki: Januš France, Domžale; Ferdo Vode, Komenda; F. Novak, Vrhpolje; Engelman V., Vrhpolje; P. Lipar, Mengeš; Malovrh Jakob, Kamnik; namestnika: A. Uršič, Kamnik; Pančur Ivan, Šmartno; pregledovalca računov: Strmole Alojzij, Trzin, in Trobevšek Franc, Vrhpolje.

SENČUR. Pri nas so agilni gasilci ustanovili lastno godbo, ki je doslej dvakrat javno nastopila. Podjetni fantje so pokazali za godbo izredno zanimanje in veselje, zaradi česar že danes nastopa godba z 28 godci. Fante uči g. Rudolf Kaiser, društvu pa načeluje g. V. Sušnik. Vz gledno spričevalo si dajejo Senčurjani tudi s tem, da prirejajo gledališke igre. Pred kratkim so vprizorili igro «Bodeča Neža» v režiji J. Drakslerja. To je vesel pojav, ki daje imenovani občini le dober glas.

SODRAŽICA. Dne 1. t. m. se je zaključil 14-dnevni tečaj za umetno vezenje, katerega je obiskovalo 24 deklet iz trga in okolice. Tečaj je priredila tvrdka Jos. Peteline iz Ljubljane pod vodstvom g. Smerdelja ter naše domačinke učiteljice vezenja gđ. Micike Stupicove. V znak hvaležnosti so priredile tečajnice prijeten družabni večer, na katerega so bili povabljeni tudi ostali tržani. Tečajnice so napravile več res lepih del

ter bodo imele s prireditvijo tečaja res velike koristi za bodoče gospodinjstvo. — V soboto 14. t. m. je preminul v cvetu mladosti zaradi vnetja možganske mreže posestnikov sin Anton Šega. Bil je član gasilnega društva, katerega članstvo ga je spremilo na zadnji poti korporativno s praporom. Ob gomili se je poslovil od pokojnega v imenu gasilnega društva poveljnik tov. St. Vesel. Naj bo pokojniku lahka domača zemlja!

TRBOVLJE. (Smrtna kosa.) Te dni je umrl v Trbovljah g. Rudolf Matešič. Kako priljubljen in spoštovan je bil pokojnik, je pokazal njegov pogreb. Poleg mnogobrojnih prijateljev in znancev so ga spremila na zadnji poti tudi vsa društva, katerih zvest član je bil. Krsto so krasili mnogoštevilni venci in šopki. Pred hišo in na grobu mu je zapelo v zadnje slovo pevsko društvo «Zvon». Med turobnimi zvoki delavske godbe se je razvil žalni sprevod, v katerem so bili poleg globoko žalujočih sorodnikov tudi zastopniki rudnika, pokojnikovi tovariši Sokoli z zastavo, celokupni Orjem in SK Trbovlje. V imenu Orjema se je poslovil od pokojnika s krasnim govorom g. Badalič. V imenu Sokola je lepo govoril g. Robert Plavšak ml., v imenu stanovskih tovarišev g. Gonelli in v imenu SK Trbovlje visokošolec g. Krasnik. Pokojni Matešič je bil rojen v Pulju. V Jugoslaviji je našel drugo domovino, kateri je bil zvest sin do zadnjega. Bodi mu blag spomin!

FRANKOLOVO. Profesor Anton Bezenškova prosvetna knjižnica priredi 23. t. m. ob 5. uri popoldne v gostilni Schnabl maškarado z bogatim srečolovom. Vsi prijatelji in znanci se najvjudneje vabijo.

GORNJI GRAD. Kadar čitam «Domovino», zasledujem dopise iz različnih krajev, samo iz Gornjega gradu ne najdem nobenega. Zatorej mi je dolžnost, da se tudi od nas kaj sliši v svet, da ne bi mislil marsikateri rojak, ki živi izven domačega krova, da sploh spimo. Naše gasilno društvo je bilo do nedavnega časa, skoro bi rekel,

preveč mrtvo, kar pa sedaj, ko smo dobili novo motorno brizgalno, več ne velja. Na svečnico je priredilo gasilno društvo veselico s srečolovom, ki se je prav lepo obnesla in po zaslugi marljivih prirediteljev izkazala res lep čisti dobiček. Pa saj ga je treba, ker nas stane motorka mnogo lepih tisočakov, katere moramo prej ali slej skupaj spraviti. Pa še pripomniti moram, da se je naša veselica letos sploh lepo končala brez vsakih neprijetnih izgredov, za kar gre vsa čast gasilcem, ki so držali medsebojno vzajemnost. Zelimo, da bi se vse prihodnje veselice tako vršile. Najlepša zahvala vsem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu. Le tako naprej!

PTUJSKA OKOLICA. Za župnijo Leskovec-Sv. Andraž v Halozah pri Ptujju se je ustanovilo 11. novembra 1928. prostovoljno gasilno društvo. Prebivalstvo uvidi potrebo gasilnega društva, a zaradi lanske slabe trgatve ne more samo podpirati ustanovljenega društva, ker je zelo revno. Ker že društvo obstoja nad leto dni, bi nujno potrebovalo denarna sredstva za nabavo brizgalne, cevi, orodja in drugega. Načelstvo gasilnega društva je razposlalo zavodom, društvom in uglednim osebam prošnje s priloženimi položnicami št. 12.951, da bi mu priskočili na pomoč z denarnimi prispevki. Vsak najmanjši dar je dobrodošel. Darila prostovoljnih prispevkov se bodo izkazala v «Domovini».

LJUTOMER. Te dni se je poročil tu posestniški sin Franc Nemeč iz Cvena, toda njegova poroka ni bila nič vesela in se je izvršila brez običajnega hrupa. Pred dvema dnevoma je namreč evenski župan prejel brzojavko iz Mostarja, da je Jože Nemeč, ženinov brat, hudo ranjen, nekaj ur pozneje pa je dobil novo brzojavko, da je že umrl. Jože Nemeč se je bil izučil kovaštva pri mojstru Ivanjšiču v Ljutomeru. Bil je marljiv učenec in je pohajal obrtno nadaljevalno šolo prostovoljno tudi še potem, ko je dovršil oba njena razreda. Sel je k vojakom in postal podnarodnik. Pravkar se je hotel iz svojega službe-

IVAN ALBREHT:

Domov

«Oči, ki se s sivo lokavostjo smeje kraj njega, pozna in sovraži. To je Foltan, Kobilčnikov z Dobrave. Robačnikov se prestopi par korakov, da se izogne neljubemu znanцу. Nato se spet jame razgledovati okrog in se zdaj še bolj čudi ljudem, vsem tem nepojmljivim ljudem, ki so še pravkar besneli, a so zdaj mirni in tihi in verno poslušajo mladega častnika.

«Orožje obdržite,» svetuje častnik, «ker še ne vemo, kaj se nam lahko vse primeri na potu!»

Vse uboga. Počasi zbirajo razmetano orožje in strelivo, dokler niso vsi oboroženi do zob. Nato se zbero: pehota, saniteta in tren. Mahoma je vse v redu. Med ukanjem in petjem odkorakajo. Šarži potrgajo znake svojih časti z ovratnikov, vendar se kmalu izkaže, da je bila ta previdnost odveč; kajti moštvo je krotko in mirno. Vsa se hitro otrese misli na kraj groze in razdejanja.

Kobilčnikov se drži Šimna ko klop. Četovodja je po šarži. Zvezd si ni potrgal, samo s sivim šalom jih je zakril.

«Doma te imajo za mrtvega», zlokobno pripoveduje Šimnu. «Ko sem bil tam pred Velikim šmarnom na dopustu, so imeli črno mašo za teboj. Tako so jokali, zlasti mater kar ni bilo moči potolažiti.»

Robačnikov poslušaja, a ne verjame.

«Sem imel pa tem več sreče,» pravi nejevoljno, «ko so toliko molili zame.»

«No, no,» pomežikne Foltan, «saj boš videl, ko prideš domov.»

Šimen se zdrzne. Rad bi vprašal zaradi Mete, vendar se premaga, ker ve, da je Kobilčnikov oprezoval za njo. Nak, iz njegovih ust noče nič slišati o njej. Že izza mlada ga ni mogel, ker se

mu je Foltan vedno rogal, še v šoli, ko mu je šlo z nemščino trdo. Foltan je še pred šolskim časom znal nemško. Potlej je bil sploh vedno cel Nemeč. Materina beseda se mu je zdela nerodna in mu je bila zoprna, samo v zasmeh. Hodil je delat v tovarno, kjer je bilo polno takih. Zato ga Šimen ni maral; kajti Šimen je bil kmet, s slednjo žilico priklenjen na grudo, ki ga je rodila in redila...

Nak, tega človeka ne bo vpraševal po Meti! Kaj sploh išče pri njem? Da se ga otrese, pravi: «Kje si pa bil?»

«Nazadnje pri Ogrih. Poslani so bili zoper Kranjce ali kaj, ki so se puntali. Potlej sem se izmuznil. Kaj pa hočeš, ali ne? Da bi zdaj nosil svojo kožo na prodaj?»

Šimen ne reče nič. Kakor izgubljen hodi s trenom, kamor ga je bil določil častnik. Kobilčnikov nadaljuje:

«Pravijo, da cesarja ni več.»

Šimen pokima.

«Kako bo pa zdaj?»

«Mi gremo v Gorico,» pove Šimen, «tam bomo potlej že videli, kako in kaj.»

Kobilčnikov se smeje:

«Dobro, da sva se dobila. Je le bolj prijetno, če sta dva domača človeka skupaj.»

Čez nekaj časa potem:

«To bo gledala Meta in jokala.»

«Zakaj?» sikne Šimen.

«E, kaj,» pravi Foltan, «saj boš sam videl.»

Potem molčita oba. Ljudje, ki jih srečujejo, so zbegani in preplašeni. Kar kdo kje premore, vse je vojaštvu na razpolago, kajti ljudje se boje za življenje...

V Gorici obstanejo. Zunaj na progi nekje je hrup. Hrvatje so, ki gredo domov. Ko spoznajo Slovence, jih začno vabiti k sebi. Za hip spet samo žganje. Sodovi so takoj zavrtani in vse pije, pije, pije. Oni tam pojo:

«Čekala sam do ponoči,
zaspale su crne oči,
čuj —»

«Ali so Srbi?» zaničljivo vpraša Kobilčnikov Šimna.

«Turki,» se namesto njega oglasi Janez Podobnik in dregne Kobilčnika v rebra. Foltan zaškriplje z zobmi, vendar mu ne vrne. Samo mrko gleda in sikne skozi zobe:

«Prokleti Kranjec!»

«Pst!» zapreti Šimen, «mir!»

Foltan uboga z nasmehom. Potem se za nekaj časa razideta.

«Kje se je pa vzel ta pritepenec?» vpraša Podobnik Šimna.

«Poznava se, sva blizu skupaj doma,» meni Robačnikov.

«Slabo vreme,» pravi Janez in zauka. «S tem se le nič kaj ne brati, če hočeš, da boš dobro oral z nami.»

Šimen v zadregi prikima. Janez odmotovili v svojo smer, a Šimen gleda razdejanje po mestu. Vse je razrušeno in podrto, ožgano in osmogeno in razstreljeno, pravi sodni dan. Sredi ulic kotanje, ki so jih bile izrile granate, tu ostanki ljudi, ki jim ni dano, da bi njih trupla vsaj po smrti mirno počivala v zemlji.

Zmedo na kratko preseka častnik:

«Fantje, gremo, sicer nas zajamejo Lahi.»

Vsem se zdi čudno: Lahi? Saj so vendar bili tepeni... Toda časa za premišljevanje zdaj ni... In ujetnik, nak, ujetnik zdaj noče biti nihče več. Naglo se zbero in odkorakajo proti Vipavi in naprej skozi Črni vrh v Idrijo. Tam ostanejo čez noč, potem pa hajdi na Žiri in v Škofjo Loko. V Idriji sta bila ostala Šimen in Foltan še skupaj, tudi v Žireh ga je Šimen še videl, a v Škofji Loki ni bilo nikjer več sledu o njem.

Šimna se loti nekšna čudna, nepojmljiva skrb, tisti strašni občutek črne nejasnosti, ki človeka žge ko skeleča rana. Nikjer nima ob-

nega mesta Mostarja odpeljati domov k poroki svojega brata. Padel je iz vagona in kolesa so ga zmečkala. Ponesrečenec se je nameraval izobraziti za vojaškega živinozdravnika, toda nesreča mu je vzela mlado življenje.

SPODNJA VOLIČINA. Na dopis o samomoru Martina Rojka pod naslovom Št. Andraž v Slovenskih goricah nam piše posestnik Janez Rojko iz Spodnje Voličine, da ni bil on nikdar v Feldhofu. Prav tako tudi njegov brat ne. Ta je bil v službi, dokler ni umrl. Kakor nadalje izjavlja, Janez Rojko ni imel strica. Njegov sin Martin je svoj vojaški rok odslužil ter ni bil zaradi božjasti odpuščen, ker je bil popolnoma zdrav.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Na podlagi zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije je bila za Sv. Jurij imenovana naslednja društvena uprava: starosta Ivan Kreft, njegov namestnik Janko Belec, načelnica Jožica Kurbusova, načelnik Janko Belec, prosvetar Drago Korošak, tajnica Marica Brumnova, blagajnik Ivan Sattler, knjižničar Janko Kozar, gospodarica Ljodka Domajnкова, orodjar Franc Vogrinec; člani odbora: Anica Korošakova, Štefka Cizlova; namestniki: Marica Cizlova, Ignacij Kamenik, Viktor Mertik; pregledniki: Edmund Kocmut, Alojzij Šuman, Slavko Senčar; namestniki: Ivan Klobasa, Franc Vojsk in Martin Vuk. Novi odbor se je sestel 7. t. m. Po otvoritvi seje je br. načelnik pozdravil vse navzoče, orisal bodoče delo in pozival brate in sestre k resnemu delu, zlasti za akademijo, ki bo 11. maja z obširnimi sporedom. H koncu je pozval vse, da zaključijo trikratni «Živel» kralju in kraljevi rodbini. — Preteklo sredo je priredil naš Sokol svojo prvo maškarado, ki je uspela zelo dobro. Obisk mask je bil zadovoljiv. Prvo nagrado je odnesla maska od Male Nedelje, drugo, tretjo in četrto pa maske od Sv. Jurija. Ocenjevalna komisija je imela pred seboj težko delo, kajti okusi so različni. — Dne 11. maja bo priredil naš Sokol veliko telovadno

štanko. Bati se začne tovarišev in njih hrupa in kakor maček se plazi okrog. Sam ne ve, odkod izvira to čudno v njem, vendar si ne more pomagati. Če je za trenutek sam, vidi venomer Meto pred seboj, a za njo se kakor modras plazi Foltan in nekaj sika proti njej. In potem ga obide stotero mrkih slutenj, pa se liki tat izmuzne od tovarišev, ne da bi komu omenil. Saj še sam ne ve, kaj je z njim. Skušna se preriniti na vlak, da bi se odpeljal vsaj do Jesenic, toda poskus se mu ne obnese. Vozovi so natrpani in celo po stregah je povsod samo vojak. Zato krene Šimen proti Kranju in dalje v Tržič, potem pa kakor jelen čez Ljubelj.

«Domov, domov, domov», poje v njem, ko se v čaru jesenske lepote razgrne Rož pred njim. In nemirni občutek bojazni se umakne razigrani misli, kako ga pogledajo domači, ko stopi kakor iz groba prednje, živ, zdrav in mlad...

V večerni zarji se koplje Rož in tam daleč ob Dravi sanja Loka v somraku, ko ji Šimen krepko zauka v pozdrav. — — — Bataljon, ki je bil hodil z njim, je medtem že v Ljubljani. In častniki, domači slovenski ljudje, zbirajo vojake, da pojdejo z njimi zastražit slovenski Koročan.

Ko je svečani mir božičnih dni objemal Rož, je bil Šimen že navdušen in vesel v jugoslovenski koroški legiji. Vse, kar je bil namigaval Kobilčnikov o Meti, je bila laž. Dekle je sprejelo vest o Šimnovi smrti s trpkim žalostjo in sklenilo ohraniti tudi mrtvemu zvestobo. Toliko večja pa je bila radost, ko je zagledala Meta Šimna živega in zdravega pred seboj.

Kobilčnikov se je medtem potuhnil kakor kanj. Prebežal je kakor Judež k Nemcem, medtem ko je s ponosom klical Šimen:

Hej, Slovani, kje so naše meje,
hej, Slovani, kje je naša kri?

Še danes je korenina in se v krogu svoje družine s ponosom spominja tistih dni...

akademijo, na katero že danes opozarjamo naše prijatelje, zlasti sosedna društva.

BOŠTANJ OB SAVI. Prostovoljno gasilno društvo je priredilo v nedeljo 16. t. m. v prostorih g. Drmelja dobro obiskano ter prav prisrčno domačo predpustno zabavo. — V letošnjem predpustu smo imeli tudi precej «ohcet». Prejšnji teden se je med drugimi poročil mesar in gostilničar g. Martinc Švigelj z gdč. Lenčko iz ugledne Megličeve hiše na Okiču. V ponedeljek so imeli pri Možičevih kar dvojno svatbo. G. Franc se je poročil z gdč. Aniko Flisovo, posestnico in gostilničarko na Šmarčnem, gdč. Minka pa z g. Vinkom Jekošem, posestnikom v Boštanju. Možičevima in Vinku je napravila na predvečer gasilska godba tudi podoknici. Vsem nevestam in ženinom v zakonskem življenju vso srečo! — V Mrtovcu je v soboto umrla, zadeta od kapi, Iva Peščeva, vdova po pokojnem, daleč naokoli poznanem tesarskem mojstru Pešču, po domače Kramljancu. Bodi ji lahka zemlja!

GLOBOKO PRI BREZICAH. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je uprizorilo v nedeljo 9. t. m. štiridejansko Manice Komanove «Prisega ob polnoči», ki je uspela, ako se upošteva brezštevilne težkoče take uprizoritve na deželi, kjer ni vseh potrebnih pripomočkov niti primerne prostora, nad vse ugodno. Za to gre v prvi vrsti hvala požrtvovalnosti režiserke gdč. Ide Tomičeve kakor tudi igralcem, ki so rešili svoje vloge prav dobro. Obisk je bil mnogoštevilen, k čemur je zelo pripomoglo krasno vreme. Le še več takih prireditev, na katerih se nudi za mal denar mnogo poštene zabave!

LJUTOMER. Tukaj bo koncertirala v nedeljo 23. t. m. priznana umetnica na gosli gospa Franja Brandlova iz Maribora v dvorani g. Strasserja z zelo pestrim sporedom. Pri klavirju bo gosposična Minka Zacherlova. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Kdor še ni slišal umetnega sviranja na gosli, naj ne zamudi te ugodne prilike. Torej v nedeljo vsi glasbo ljubeči Ljutomerčani in okoličani na koncert!

ZETALE. Tu je vedno kaj novega, le kaj dobrega malo. 11. t. m. je zgorela hiša z gospodarskim poslopjem in vsem živim, tremi svinjami, teletom in vso premičnino Jeri Kosovi, omoženi Sakelškovi. Kakor se čuje, je ogenj nastal od iskre iz peči. Zavarovalnina znaša mnogo manj, kakor je škoda. Ker ni vode blizu in ker tu ni sledu o kakem gasilnem društvu, je vse zgorelo. Smpač siromaki Zetalanci, za vse vrste politike se bolj brigamo, kakor za kaj takega.

VERZEJ. Agilno Bralno društvo je priredilo v nedeljo popoldne v dvorani g. Hedžeta trodejansko veseloigro «Poslednji mož» pod režijo marljivega predsednika in kapelnika tamburaškega zbora g. Frana Kozarja. Igra je uspela dobro; se pač vidi, da pridno igrajo. Po Komanovi «Prisegi» je ta komad že drugi. Igralci, vsi kmetškega stanu, so svoje vloge podali zadovoljivo. Uglajenosti se bodo pač še privadili. Pohvalim pa jasno in točno izgovarjavo pri vseh igralcih, kar je malo kje čuti. Svoji vlogi sta zlasti dobro podala g. Topolovec kot inženjer in gdč. Bunderlova kot Helenka. Pa tudi ostali so se res potrudili. Med odmori nas je zabaval tamburaški zbor prav prijetno. Obisk lep. Le še tako naprej! — ar.

SOKOLSTVO

Sodraški Sokol

Sodražica, februarja.

V smislu zakona o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije je bil imenovan na prvi seji starešinstva Sokolske župe Ljubljana 6. t. m. za Sokolsko društvo v Sodražici naslednji odbor: starosta Josip Oberstar, namestnik staroste Franc Mikolič, načelnik Fran Fajdiga ml., načelnica Milka Ivančeva, prosvetar Josip Ivane, blagajnik Evgen Franc, tajnik Josip Oberstar ml.; odborniki: Vence Drobnič, dr. Lev Mejač, Stane Vesel, Adolf Ivane ter Karel Kovačič; nadzorni odbor: Ivan

Vesel, Alojz Gnidica, Janez Arko; namestniki: Franc Fajdiga st., Stanko Vodopivec ter Franc Ostanek.

Nova uprava Sokola kraljevine Jugoslavije v Sodražici je imela svojo prvo sejo 13. t. m. ter so vsi člani prevzeli poverjena jim mesta. Ob tej priliki je tudi poročal br. Jože Ivanc, da je sklenil občni zbor Strelske družine v Sodražici priključitev k Sokolu. Društveno delovanje je zopet oživelo, vrši se redna telovadba ter priprava za izlet v Beogradu. Naši diletantje prirede 2. marca veseloigro v 3 dejanjih «Poslednji mož». Vsi člani, ki mislijo na novo pristopiti, naj se čimprej javijo bratu blagajniku.

Ob tej priliki se naše Sokolsko društvo najiskrenejše zahvaljuje za darove, katere so nabrali naši člani France Vesel, Vinko Kukec ter France Perušek med našimi rojaki v Kanadi, in sicer so darovali: v Bradleyu: po 1.85 dolarja Franc Vesel ter Vinko Kukec, po 1 dolar: Domine Mikolič in Franc Kozina, po 50 centov: Toni Žagar, Feliks Brojan, Jože Novak Franc Šilc, Ivan Novak, Franc Skopin, Franc Kožar, Jožef Jarc, Jožef Kraljič, Jožef Boh, Karel Nagy ter Franc Oražem; skupaj 11.75 dolarja; v Creightonu so darovali: po 1 dolar: France Perušek, Alojz Petrič, Jožef Prijatelj, Franc Tanko, Jožef Levstek, Ciril Štrbenk ter Ivan Mihelič; po 50 centov: Andrej Kovač in Ivan Kepic ter neimenovani 25 centov; skupaj torej 8.25 dolarja. Vsem darovalcem najlepša hvala ter bratski sokolski Zdravo!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

SETEV LUCERNE.

Ze večkrat smo poudarjali veliki pomen lucerne, ki ga ima za naše kraje in za naše malo-posestniške razmere. Vredna je, da jo bolj upoštevamo in da ji odkažemo po naših kmetijah več prostora, kakor ga ima danes, če je to količkaj mogoče. Izmed detelj je lucerna po svoji rodovitosti in tečnosti na prvem mestu, in sicer po vseh tistih krajih, kjer nam dobro uspeva. Za molzno goved je zelena lucerna najboljša klaja v poletnem času. Kjer so tla za lucerno ugodna, za njene korenine dosti globoka in imajo tudi potrebno apno v sebi (vsaj 0.2 do 0.3 %) in kjer ji tudi lega, oziroma podnebje ugaja, tam daje lucerna najbogatejše in najtečnejše pridelke, vsaj daje, po 4 do 5 košenj na leto. Veliko vredno je tudi to, da traja v takih razmerah po 8 do 12 let, tako da jo upravično imenujemo «večno» deteljo.

Za uspešno setev je važno, da se preskrbimo z dobrim semenom. Danes imamo več sort lucerne, izmed katerih zavzema francoska lucerna še zmeraj odlično mesto. Dognano je glede semena, da nam daje seme od starejših deteljišč bolj trpežne rastline kakor seme od mlajših deteljišč.

Da dobimo lepe uspehe z njeno setvijo, je važno, da jo sejemo po kakih okopavini, ki zapuša čisto zemljo in kateri smo dobro gnojili. Po krompirju, repi in pesi ji damo najugodnejši prostor. Če bi manjkalo zemlji potrebnega gnoja, ji lahko pomagamo tudi še z umetnimi gnojili, za kar se priporočajo posebno gnojila, ki več let učinkujejo, posebno Thomasova žlindra in kalijeve sol. Od prve potrebujemo za en mernik poseve po 50 kg, od kalijeve soli pa 20 kg. Če vzamemo namesto žlindre superfosfat, ga rabimo na takem prostoru po 30 kg.

Lucerne ne smemo sejati med zimsko žito ali pa med pomladno žito, ki ga pustimo zoreti. Kakor je mladi lucerni všeč, da uživa v svoji mladosti potrebno varstvo, tako je zanjo škodljivo, če pustimo žito zoreti, ker nam v tem primeru preveč oslabi in postane redka. Lahko nam tudi popolnoma pogine, če nam žito poleže. Najbolje storimo, če sejemo lucerno med oves, ki ga v ta namen bolj redko sejemo in pokosimo za zeleno klajo, kakor hitro pokaže svoje latje. Na noben

način ga ne smemo pustiti za seme in naj bi bil še tako lep, kajti glavni sadež je in ima ostali lucerna, na katero je obračati vsa skrb, da nam bo lahko prinašala zaželjene koristi.

Da nam bo lucerna v poznejših letih vztrajala in dajala bogate košnje, je pa poleg uspele setve treba vsako leto primernega obdelovanja in gnojenja, in če manjka apna, tudi gnojenja z apnom.

Sejmi

23. februarja: Moravče pri Kamniku, Bučka, Laško, Žubina, Cerknica pri Logatcu, Belinci, Slovenska Bistrica, Kozje.

25. februarja: Bogojina.

27. februarja: Ig, Šoštanj.

1. marca: Planina pri Brežicah, Velike Poljane, Krka, Nova vas na Blokah, Konjica, Marenberg.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. V zadnjem času je prav živahno povpraševanje po svinjah, ki se jim cene prav dobro drže. Goveda se manj kupujejo. Cene neizpremenjene.

ZITO. Zadnje dni na žitnih trgih ni posebnih sprememb. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 17. t. m. (postavljeno na slovensko postajo): pšenic o, baško, po 255 do 267.50 Din, turščico, baško, času primerno suho, po 157.50 do 160 Din, m o k o «0» po 410 do 415 Din.

JAJCA. Nakupne cene se gibljejo po 0.75 do 0.85 Din za komad. Če bo nastopil zopet mraz, bodo cene poskočile.

VINO. V Banatu je vinska kupčija prav živahna. Cene se gibljejo med 2.40 do 5 Din liter.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo zadnje dni v valutah za:

1 dolar 56.20 do 56.40 Din;

17. t. m. v devizah za:

100 avstrijskih šilingov 798.23 do 801.23 Din;

100 nemških mark 1354.50 do 1357.50 Din;

100 madžarskih pengov 991.38 do 994.38 Din;

100 italijanskih lir 296.21 do 298.21 Din;

1 dolar 56.60 do 56.80 Din;

100 francoskih frankov 221.33 do 223.33 Din;

100 češkoslovaških kron 167.71 do 168.51 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* **Pravila o organizaciji in poslovanju Sokola kraljevine Jugoslavije** so izšla v «Službenih Novinah» in vsebujejo splošne določbe, potem določbe o sredstvih, o kroju, sokoškem znaku in legitimaciji, o organizaciji, o zvezni upravi, o pomožnih organih zvezne uprave, o posvetovalnih organih, o na čelih za organizacijo vzgojno-tehničnih organov v župah in društvih, o častnem razodišču in o nadzornem odboru. Prihodnjie bomo objavili izvleček pravil.

* **Slovesna otvoritev nove železnice Krapina—Rogatec** se je izvršila minulo nedeljo. Začela se je slovesnost na hrvatski strani. Udeležili so se je med drugimi odličnimi gosti prometni minister Radivojević, savski in dravski ban, zagrebški nadškof in mariborski pomožni škof. Otvoritveni vlak je ves okrašen z gosti krenil proti Rogatcu. Prva postaja je Gjurmanec, naslednja pa Sv. Rok-Lupinjak, že na slovenski strani. Potem je vlak obstal še za nekaj minut na postajališču Dobovec, na kar je prispel v Rogatec. Na vseh postajah je bil lep sprejem, najlepši pa v Rogatcu, na zadnji postaji nove proge. Rogaški kolodvor je bil poln ljudi iz trga in okoliških vasi. Zaključile so se slovesnosti v Rogaški Slatini, ki je bila vsa v zastavah in zelenju.

* **Dravograd sedež sreskega načelstva.** V smislu odloka banske uprave dravske banovine se bo sresko načelstvo iz Prevalj preselilo v Dravograd, čim bodo tamkaj na razpolago primerni

uradni prostori. Na izredni seji je občinski odbor v Dravogradu sklenil, da zgradi za sresko načelstvo primerno poslopje. Z gradbenimi deli se bo pričelo v najkrajšem času.

* **Akcija za zgradbo nove ceste Frankolovo-Dobrna.** S Frankolovega nam pišejo: Tukajšnje ljudstvo kaže največje zanimanje za novo cesto Frankolovo—Dobrna. Odbor za zgradbo nove ceste je marljivo na delu, da vse potrebno izvede in izposluje, da pridejo ti kraji enkrat do res potrebne nove ceste.

* **700letnica mesta Kamnika** bi se morala vršiti letos, pa so menda nastale neke ovire, da se bo proslava preložila.

* **Prihod letošnjih prvih Američanov.** Te dni je prispelo 18 ameriških rojakov preko Le Havrea in Jesenic v našo državo. Ameriški rojaki se bodo mudili v svoji stari domovini dva do tri mesece. Nadaljnji transporti naših rojakov v domovino na oddih bodo sledili 6. junija, 5., 7., 15., 17. in 20. julija.

* **Trije jubileji dela.** V začetku tega leta je praznoval 50letnico svojega neprekinjenega službovanja pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah strojnik g. Vinko Lavtižar, jeseniški domačin. Jubilant, ki je na Jesenicah zelo priljubljena osebnost, je stopil v službo tega podjetja še kot mlad deček. — V nedeljo pa je praznoval 50letnico svojega dela pri istem podjetju g. Luka Šoberl, prihodnje dni bo minulo tudi pol stoletja, odkar je zaposlen pri KID g. Jakob Šoberl. Zelim o vsem trem uglednim delavcem, da jih usoda ohrani čile in zdrave še mnogo let!

* **Nov veroučitelj v Škofji Loki.** Ker nastopi škofjeloški katehet g. Ivan Veider mesto župnega upravitelja v Poljanah pri Novem mestu, bo poučeval veronauk na deški osnovni šoli kapucin p. Edvard.

* **Zaradi nalezljivih boleznih zaprli šola v Dobovi.** Že od novega leta sem divja v okolici Dobove škrlatinke, vmes pa se je pojavila tudi davica. Po mišljenju domačinov so zanesli semkaj to bolezen iz Zagreba. Pred dnevi so imeli v družini posestnika Medvedca smrtni primer. Da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni, je prišla v Dobovo zdravniška komisija. Kako so nekateri ljudje nevedni in malomarni, nam kaže tale dogodek: Pri nekem kmetu, kjer je na bolniški postelji prav vsa družina, so bili na obisku odrasli in otroci iz okolice. Ni čudno, če se potem širi v ves okoliš. Komisija je odredila, da se zapre za teden dni šola. Med tem časom se bo šolsko poslopje povsem prebelilo, sreski razkuževalec, ki ga je poslalo sresko načelstvo iz Brežic, pa bo izvršil potrebno razkuženje. Potrebno bi bilo, da se prebivalstvo točno ravna po navodilih, ki jih je izdalo zdravstveno oblastvo. Le na ta način se bo ustavilo divjanje kužne bolezni.

* **Elektrišikacija Murskega polja.** Za Cvenom in Moto dobijo sedaj električno razsvetljavo tudi Bunčani in Neršinci. Priključeni bodo na falski daljnovod, ki vodi preko Ljutomera v Mursko Soboto.

* **Vozni red na novi progi Rogatec—Krapina.** S ponedeljkom so pričeli na novi progi Rogatec-Krapina redno voziti potniški in tovarni vlaki. Po voznem redu bodo vozile po tri garniture dnevno iz Rogatec in Krapine. Vozni red je naslednji: Iz Rogatec vozijo: 1. vlak št. 2137: odhod 4.30, Dobovec 4.42, Sv. Rok Lupinjak 4.49, Gjurmanec 5.08, prihod v Krapino 5.20, odhod 5.40, Velika ves 5.53, Sv. Križ 6.04, Zabok 6.20. — 2. vlak št. 2111: odhod Rogatec 9.27, Dobovec 9.37, Sv. Rok-Lupinjak 9.43, Gjurmanec 9.59, prihod v Krapino 10.09, odhod 10.28, Velika ves 10.44, Sv. Križ 10.59, Zabok 11.20. — 3. vlak številka 2139: odhod Rogatec 17.10, Dobovec 17.22, Sv. Rok-Lupinjak 17.34, Gjurmanec 17.58, prihod v Krapino 18.10, odhod 18.33, Velika ves 18.49, Sv. Križ 19.04, Zabok 19.25. — Iz Zaboka odnosno Krapine vozijo vlaki: 1. vlak št. 2112: odhod Zabok 6.50, Sv. Križ 7.15, Velika ves 7.29, prihod v Krapino 7.46, odhod 8.02, Gjurmanec 8.13, Sv. Rok-Lupinjak 8.33, Dobovec 8.38, Rogatec 8.48. — 2. vlak št. 236: odhod Zabok 14.35, Sv. Križ 14.58, Velika ves 15.14, Krapina prihod 15.31, odhod

15.51, Gjurmanec 16.08, Sv. Rok-Lupinjak 16.33, Dobovec 16.38, Rogatec 16.50. — 3. vlak št. 2138: odhod Zabok 20.20, Sv. Križ 20.37, Velika ves 20.49, prihod v Krapino 21.02, odhod 21.22, Gjurmanec 21.36, Sv. Rok 21.59, Dobovec 22.04, prihod Rogatec 22.16.

* **Požar v gozdu pod Grintovcem.** V noči na 11. t. m. je pogorela v gozdu pod Grintovcem lesena delavska koč, last posestnice Helene Povšnarjeve iz Zg. Kokre. Koča sta baje zažgala neki moški in ženska. Moški, ki je bil oblečen v rjavo obleko, je star kakih 36 let, ženska pa, ki jo je moški klical za Franco, je stara okrog 40 let in je bila ogrnjena v črn plašč. Oba sta nosila nahrbtnike, zaradi česar se sodi, da sta bila požigalca tihotapca.

* **Najlepša Prekmurka.** Na veselici sportnega kluba Mure je bila izvoljena kot najlepša Prekmurka gđ. Gabi Kardoševa, znana sportnica.

* **Nalezljive bolezni v Dravski banovini.** V dobi od 22. do 31. januarja je bilo prijavljenih na področju Dravske banovine 328 obolenj za nalezljivimi boleznimi, in sicer: 129 primerov ošpic, 122 primerov škrlatinke, 33 primerov davice, 20 primerov dušljivega kašlja, 15 primerov tifuznih boleznih, 8 primerov šena in 1 primer krčevite odrevenelosti.

* **Nova otroška bolezen.** Pri nas se je pojavila neka doslej pri nas neznana vrsta kožne bolezni. Začenja se z živo obrobjeno rdečico na licih. Ta rdečica se veča do velikosti otroške dlani. Otroci čutijo samo neko napetost in vročino na obrazu. Rdeče lise so slične onim pri ošpicah, pojavljajo se za uhlji, kmalu potem po rokah in nogah, po životu pa skoro nič. Značilno pri izpuščaju in rdečici je to, da sčasoma izgine popolnoma, a se potem zopet pokaže, čeprav v milejši obliki. Izpuščaj traja približno en teden do deset dni, potem pa izgine. Bolezen je nalezljiva, njen povzročitelj pa ni znan.

* **Dva smrtna primera naenkrat v družini.** V delavski družini predilničarja Kogoja, ki stanuje na Dobravi pri Litiji, se je zadnje čase naselila bolezen, ki je zahtevala že dve žrtvi. Najprej je umrl stari oče. Te dni, baš ko so se pripravljali, da prepeljejo umrlega starčka na pokopališče na Savo, se je nenadoma obrnilo na slabo tudi mladi Kogojevski. Še preden je krenil pogreb z doma, je bil v hiši že drug mrlič. Na bolniško postelj pa leži še prikovan delavec Kogoj, ki se ni mogel udeležiti niti pogreba svojega očeta niti pogreba svoje žene. Umrta žena mu je zapustila štiri otroke, od katerih ima najstarejši devet let, najmlajši pa dve leti. Dvojna smrt v delavski družini je vzbudila povsod globoko sočutje.

* **Nesreča v tovarni.** Pred dnevi se je pripetila v žični valjarni v tovarni na Savi hujska nesreča. Delavec Martin Bevc je valjal žareče palično železo. Pri tem se je debela žica, ki se je nahajala v obratu na nasprotni strani valjev, tako zavozljala, da je obtičala s svojim zadnjim koncem v izhodiščnih valjih. Ker je bila žica predebela, da bi jo Bevc mogel odsekati, ga je tako hudo pritisnila k stojalom, da mu je na meči leve noge pretrgala in prežgala meso do gole kosti. Hud ranjenega Bevca so prepeljali v tovarniško bolnico. Zelim o, da bi g. Bevc, ki velja kot eden najboljših valjačev v tem obratu in ki vrši svojo nevarno službo že nekaj desetletij v splošno zadovoljnost, čimprej popolnoma okreval.

* **Hlod mu zlomil roko in nogo.** Predzadnjo soboto se je hudo ponesrečil pri spravljanju lesa 56letni delavec Jakob Jeraj iz Rečice ob Savinji. Hlod mu je zlomil desno roko med zapestjem in komolcem ter desno nogo pod kolenom. Tovariši so ga odnesli na dom, od koder je bil prepeljan v celjsko bolnico.

* **Po več tednih najden utopljenec.** V noči od 6. na 7. januarja je iz Šoštanja neznano kam izginil lesni trgovec Josip Sigulin. Doma ni zapustil nobenega pisma, vzel pa tudi ni s seboj denarja. Ko ga več dni ni bilo na spregled, so mislili tudi na to, da je mogoče po nesreči padel v vodo, in preiskali so Pako, vendar brez uspeha. Te dni proti poldnevu pa je uslužbenec lesnega podjetja Savinšek opazil pod brvjo, ki vodi mimo

Brišnikove žage do Gasilskega doma, iz vode štrlečo obuto nogo. O tem je obvestil sosede in kmalu se je na brvi nabralo dosti gledalcev. Večina je menila, da je priplaval po Paki slamnat mož. Da bi ugotovili, kaj je, so končno le šli v Gasilski dom po kavlje, s katerimi so najdbo potegnili iz vode. Takoj so videli, da to ni slamnat mož, temveč utopljenec, v katerem so spoznali že šest tednov pogrešanega lesnega trgovca Sigulina, ki je najbrže izvršil samomor.

* **Nesreča pri podiranju dreves.** Posestnik Karel Petkovšek iz Hrastja pri Ljubljani se je te dni podal na svoj travnik v Mestni log. Kjer je nameraval podreti na meji nekaj dreves. S seboj je vzel še nekaj delavcev, ki so mu pri delu pomagali. Kmalu popoldne so nasekavali neko veliko drevo, ki pa se je nagnilo, preden so to pričakovali, in zgrmelo po tleh. Nesreča je hotela, da so veje drevesa oplazile Petkovška in ga vrgle na tla. Petkovšek je obležal z zlomljenima nogama. Ponesrečenca so prenesli njegovi delavci v Robežnikovo gostilno, nato pa ga je rešilni voz prepeljal v bolnico.

* **Nogo si je zlomil.** Pri spravljaju lesa je na Gomilskem padel 19letni posestnikov sin Franc Korun tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Zdravniško pomoč je moral iskati v celjski bolnici.

* **Dva samomora v Kamniku.** Pred kratkim se je ustrelil v Kamniku Anton Vivoda, klobučar, trgovec in posestnik. Par dni nato pa je storil enak obupni čin kavarnar Josip Vanosi. Vzrok samomora je bila neozdravljiva bolezen. Pokojnik je bil znan daleč naokoli, vneto se je udeleževal v raznih narodnih društvih. Sodi se, da sta prvi kakor drugi izvršila samomor v trenutnem omračenju duha.

* **Smrtna nesreča voznika.** Te dni se je zgodila pod Kozjakom v bližini posestnika po domače Pajkelca strašna nesreča. Mladi, komaj 19letni Roberov France, posestnikov sin iz Češnjice v Tuhinjski dolini, je vozil težko naložen voz, poln hlodov, v Kamnik. Pod Kozjakom se mu je utrgala veriga, s katero je imel povezane hlode. Težki hlodi so se zvalili na nesrečnega mladeniča, ki je baš hotel zavreti voz, ter ga tako zmečkali, da je obležal na mestu mrtev. Pokojnik je bil marljiv mladenič in zaradi svojega blagega značaja povsod priljubljen.

* **Čuden novorojenček.** Iz Mokronoga pišejo, da je v Martinji vasi nedavno porodila mlada žena dete, ki je imelo levo nosnico skupaj zraščeno. Razen tega je bilo dete brez gornje čeljusti in ni imelo na eni strani nič ustnic. Dete ženskega spola, ki so ga umetno vzdrževali pri življenju, je pred nekaj dnevi umrlo.

* **Nesreča kolesarja.** Pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah se je ponesrečil 25letni Drago Pesek iz Vukovskega dola. Zadel je s kolesom v občestni kamen in se nevarno potolkel po čelu in levem očesu. Mariborski reševalni voz ga je pripeljal v bolnico.

* **Pes je ugriznil 15letno služkinjo** Faniko Mundovo iz Ormoža. Ugriz je tako nevaren, da so morali mladenko z rešilnim avtomobilom prepeljati v mariborsko bolnico.

* **Smrtna nesreča starega hlapca.** Pri posestniku Brezovcih v Vojniku pri Celju je bil dolga desetletja uslužbenec zvesti hlapec. 73letni Andrej Fink. V petek popoldne je hotel Fink stresti s polno naloženega voza žagovino, nahajajočo se v natrpanih vrečah. Nenadoma se je voz nagnil proti Finku in pokopal starega moža pod seboj. Na pomoč so prihiteli staremu siromaku domači ljudje, ki so ga potegnili izpod voza. Fink, ki je imel poleg hudih notranjih poškodb, ki so povzročile krvavenje, zlomljeno tudi levo roko nad komolcem in izpahnjeno levo nogo v kolku, je bil takoj prepeljan z avtomobilom v celjsko javno bolnico. Vsaka pomoč pa je bila zaman in je Fink umrl.

* **Smrt je rešila trpljenja** stooštotelega vojne invalida, trafikanta in branjevca v Studencih g. Ivana Gselmana. Umrli je v splošni bolnici v Mariboru, star 40 let. Pokojnik zapušča ženo in enega otroka. Naj bo trpinu lahka domača zemlja!

* **Samomor šestnajstletne mladenke.** Te dni se je vrglo v Brdovcu 16letno deklo pod vlak, ki ji je odrezal glavo. Deklica je bila čudno svojevoljne narave in se je podala v smrt samo zato, ker so jo karali starši.

* **Pod vozom opeke.** Te dni se je pripetila v Preddvoru huda nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeško življenje. Janez Pravhar, posestnik iz Vogelj, je vozil iz Preddvora opeko za nekega soseda v Voglje. Pota pa ni dobro poznal. Na malem klancu blizu Dolenčevih hlevov v Preddvoru ni dovolj zavrl zavore, ker je mislil, da je klanec kratek. Na ovinku pa je voz zadel s sprednjim delom ob občestni rob dvigajoče se zemlje, da je potisnilo Pravharja pod voz. Padel je na tla tako, da mu je šlo zadnje kolo čez roko in deloma čez prsni koš. Pravhar je obležal na tleh s težkimi poškodbami. Ponesrečenca je reševalni avto iz Kranja prepeljal v ljubljansko bolnico.

* **V znamenju noža.** V Smartnem v Rožni dolini so se fantje pri pijači med seboj sprli in kmalu nato tudi stekli. Med pretepom so se končno zabliskali noži, ki so se poskrili šele tedaj, ko je ostal na bojišču z občutnimi ranami na glavi 28letni posestnikov sin Ivan Sešelj, ki so ga morali prepeljati v celjsko bolnico.

* **Rop na cesti.** Posestnik Štefan Somi se je pred dnevi vračal iz Beltincev domov v Radmožance. Ko je prišel preko malega mostiča, sta iz zasede skočila na cesto dva neznana možka. Štefan Somi je pospešil korake, ker je čutil, da ga neznanca zsledujeta. Kmalu sta ga dohitela in izvršila nanj roparski napad. Vrgla sta ga na tla in mu odvzela listnico, v kateri se je nahajalo 5000 Din, na kar sta izginila. Oropani Štefan Somi pa je po glasu in obrazu spoznal v obch roparjih brata Petra in Štefana Biro. Rop je takoj naslednji dan prijavil orožnikom, ki so napadalca hitro izsledili in odgnali v zapore okrožnega sodišča v Mariboru.

* **Vlom v hišo.** Na Brezovici je poskusil rop z vlomom Jože Lebar iz Čentibe. Bil je dobro poznan s posestnikom Režonjo in je vedel, da hrani doma večjo vsoto denarja, ker je zadnje dni prodal nekaj svinj. Pred par dnevi je Jože Lebar prišel v Režonjijevo hišo in se je z gospodarjem dogovarjal zaradi nakupa lesa. To je delal seveda samo navidezno, ker pravi njegov namen je bil, da se informira o razmerah v hiši. Beležil si je še nekatere stvari s svičnikom, na kar se je zopet odpravil iz hiše. Zvečer se je vrnil in zlezal skozi streho na podstrešje, kjer je počakal, da je družina zaspala. Ko je bilo končno v hiši vse tiho, je vdrl skozi podstrešna vrata na hodnik. Gospodar pa še ni spal. Zato je takoj, ko je začel šum, stopil na hodnik. Tu pa ga je ropar napadel z železnim kolom. Po kratkem ruvanju se je roparju posrečil beg. Pri tej priliki pa je izgubil svinčnik, s katerim je bil podnevi beležil kupčijo lesa. Ta svičnik ga je takoj izdal in ko so se orožniki takoj naslednje jutro zglasili pri Lebarju, je rop priznal, češ: «Hotel sem samo vzeti nekaj denarja.»

* **Ponarejeni 20%ni kronski boni v Mariboru.** V četrtek 13. t. m. je bil v Mariboru aretiran 27letni posestniški sin Ivan Golavšek iz Marijagradca pri Laškem, ki je ponujal v neki banki naprodaj 20%ni bon, glaseč se na 401.710 kron. Bon pa so v banki spoznali kot ponarejen na ta način, da je bila prvotnemu znesku 1710 kron pripisana spredaj še številka 40. Fant je na policiji izjavil, da mu je bon dala neka ženska v domači vasi s prošnjo, da ji ga v Mariboru proda. On pa baje ni vedel, da je ponarejen. Da se stvar razčisti, ga je policija oddala sodišču.

* **Vlom v Sokolski dom v Murski Soboti.** V noči od 10. na 11. t. m. so neznani zlikovci vlomili v Sokolski dom v Murski Soboti in odnesli z odre svetlomodne zavese v vrednosti 6000 Din. Vlomilci so se lotili dvojnih vrat na dvorišču, ki vodijo na oder. Zunanja vrata so odprli z vitrihom, notranjih pa niso mogli, ker je tičal v ključavnici od znotraj ključ. Poskusili so nato odtrgati ključavnico. Toda tudi to jim ni uspelo. Nato so z dletom napravili luknjo in odtrgali kos deske.

Zdaj so z lahkoto dosegli ključ v vrati in so vrata enostavno odklenili. Dejstvo, da so dve zavesi pustili, kaže, da so bili moteni. Domneva se da so zlikovci stalni neavbljeni gosti Sokolskega doma, ker so že večkrat zmanjkali kakšni predmeti iz garderobe.

* **Nezvesta žena usmrtila moža.** Na svečnico je bil v Dolnji Lendavi ubit pekovski pomočnik Peter Cipot. Nad 30 let je bil poročen z ženc Marijo. V začetku je bil zakon še dokaj srečen, a vojna je vse preokrenila. Ko se je mož vrnil z bojišča, doma ni več našel družinskega zadovoljstva. Žena ga ni več marala in mu je neprestano povzročala nadloge. Pravi pekel pa se je šele začel, ko so v hišo dobili zeta Štefana Utroša. Štefan je poročil Cipotovo hčerko, ki pa je na porodu umrla. Njena smrt je še danes zavita v nejasnost. Govorilo se je, da je zet imel taščo rajši kakor ženo. Da bi zavezal ljudem jezike in zavrnil vsak sum, se je zet Štefan po smrti svoje žene preselil nazaj k svojim staršem, kjer pa je ostal le par tednov, na kar se je na prigovarjanje tašče zopet vrnil v Cipotovo hišo. Tašča je bila vanj tako zaverovana, da mu je izročila svojo polovico posestva. Zaradi novih govorice se je Štefan odločil k temu, da se je drugič poročil. Zakon pa ni bil srečen, ker ga je motilo razmerje med Štefanom in taščo, Cipotovo ženo. Štefanova druga žena je zato zapustila novi dom in šla služiti kruh kot preprosta dekla. Štefanu in Cipotovi ženi je sedaj ostal na poti samo še pokojni Cipot. Ker je bil še do polovice lastnik posestva, ga je žena neprestano nadlegovala, naj tudi on izroči svoj de! zetu Štefanu, da bo on gospodaril. Peter se ni dal zlepa ukloniti. Mnogokrat je tožil svojim prijateljem, da ga žena in zet ne marata in da sluti nesrečo. Na svečnico je Peter Cipot prinesel domov precej mesa in slanine, da bi lepo prebili praznike. Ker pa se je vendar bal preprirov, je povabil s seboj na dom še prijatelja Genca. V njegovi prisotnosti je v lepem, prav prirčnem tonu povabil ženo k mizi. Ona pa je povabilo sirovo odklonila in moža opsovala. Gencu je prepri postal neprijeten, zato se je poslovil. Ko je bil oddaljen že nekaj korakov od hiše, je zaslišal močan udarec in padec. Ko se je ozrl, se je na vratih pojavil Štefan Utroša, ki je poklical Genca nazaj z besedami: «Pridi, da boš videl, kako je pijana svinja padel in se sedaj dela kakor da bi bil mrtev!» Genc je ubogal in stopil nazaj v Cipotovo hišo. Našel je Petra Cipota ležečega na tleh. Dvignil ga je in ga sam spravil na posteljo, ker mu Cipotova žena in zet nista hotela pomagati. Peter Cipot je bil še pri zavesti in je Gencu izpovedal: «Žena me je udarila!» «Res je, udarila sem ga!» je pritrčila žena. Kmalu nato je Peter Cipot izdihnil, ženo pa so aretirali. Pri zaslišanju se je izgovarjala s silobranom, češ: «Pokojni Peter me je hotel napasti z nožem, pa sem ga sunila, da je padel. Ko je ležal na tleh, sem ga udarila s kolom.» Pri raztelesenju je komisija ugotovila, da je pokojnemu Cipotu zaradi udarca s kolom počila lobanja in da je bila smrt neizogibna.

* **Zobni atelje E. Glavič** pri dr. Ukmarju sprejema od 8. do 12. in od 2. do 8., ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Delo vestno, solidno, prvovrstno. Cene zmerne. 83

* **Gospa, Vi ste čuvarica zdravja** Vaše rodbine. Pazite zato na snago v hiši in perite dosledno le s pravim terpentinovim milom Gazela.

* **Poln želodec, neredna vrenja** v debelem črevesu, odebelost jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna «Franc-Jožefova» grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srce. Zdravniška mnenja navajajo prav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, s «Franc-Jožefovo» vodo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

ŽENSKI VESTNIK

O valjenju

II.

V prejšnjem članku smo govorili o tem, kako je treba pripraviti koklji gnezdo valjenja. Zdaj pa še nekoliko besed o ravnanju s kokljo za časa valjenja.

Kakor smo že poudarili, mora biti gnezdo na suhem, zmerno hladnem in pa pred vsem mirnem kraju. Koklja naj ima v času valjenja mir in je ne smemo motiti razen, kadar je to neobhodno potrebno, če ji dajemo piče, pregledamo gnezdo itd.

Prvih osem dni valjenja je treba pustiti gnezdo popolnoma v miru, pozneje je pa dobro, če pregledamo tu in tam jajca, da se prepričamo, če so oplojena, da ne bo sedela koklja zaman na jajcih. To pregledovanje lahko opravimo ob času, ko koklja zapusti gnezdo. Vzamemo vsako jajce nalahno iz gnezda in ga v pesti držimo proti solncu ali luči: če se niso jajca v tem času, torej prvi teden, še prav nič izpremenila, to je, da so kakor pred nasadom prozorna in enakomerno rumena, je to znamenje, da niso oplojena, torej zanič. Dobro, oplojeno jajce pa ima že peti dan valjenja temno liso z iztekajočimi se privodnimi žilicami. Vsako tako jajce položimo narahlo nazaj v gnezdo, neplojena pa odstranimo, in se lahko še porabijo v kuhinji.

Ako imaš istočasno več kokelj na gnezdih in najdeš pri vseh večje število neoplojenih jajec, tedaj napravi tako, da razdeliš dobra, oplojena jajca med manjše število kokelj, ostalim pa nadiš na novo.

Kadar pregledavamo gnezdo glede na jajca, ga pogledajmo tudi, če ni kaj ponečedeno, bodisi od kurjekov ali pa od zdrobljenih jajčjih lupin. Ako je gnezdo ponesnaženo, treba napraviti novo, onesnažena jajca pa umiti s toplo vodo. Ako zanemarjamo čiščenje, se razvijajo v gnezdu škodljivi plini, ki lahko uničijo ves zarodek. Zato moramo, kadar čez teden dni zopet pregledavamo gnezdo, oziroma preizkušamo jajca, ki imajo v sebi zamrle zarodke, odstraniti, ker so se pokvarila iz zgoraj navedenega vzroka: vsled nesnažnosti. Pozna se pa tako jajca po lupini, ki postane zelenkasta. Tudi se taka gnila jajca hitro ohladijo, dočim ostanejo ona z živimi zarodki topla.

Za kokljo je treba izbrati zmeraj le povsem zdravo žival. Koliko jajec ji podložimo, to je pa odvisno od velikosti koklje, od obilnosti njenega perja, in pa seveda tudi od letnega časa. Srednjevelikim kokošim podložimo navadno 10, večjim do 18, puram pa 26 do 30 jajec.

Za kuhinjo

Fižolova omaka. Fižol skuhaj v slani vodi, ga odcedi in še toplega pretlači skozi sito. Ko se je pretlačen fižol ohladil, mu primešaj olja in jesiha, in sicer deni fižol v skledico in ga mešaj, med mešanjem prilivaj olje po kapljicah. Ko si dala dosti olja, prilivaj ravnotako počasi jesiha, da dobiš primerno gosto omako. Nato primešaj še malo drobno zrezane čebule ali pa drobnjaka (šnitliha). Tako omako lahko daš h kuhanemu govejemu mesu s praženim krompirjem.

Krompir v smetani. Krompir skuhaj, kuhanega oluplji in zreži na plošče. V kozi ocvri narezanega špeha, primešaj malo sesekljane šunke, oziroma prekajene svinjine ali klobase, stresi noter krompir, premešaj in pokrito duši četrt ure. Nato prilij eno skodelico kisle smetane, zmešaj in deni za četrt ure nepokrito v pečico, da se malo zgosti. Daj vroče na mizo.

Ocvrt krompir. Kuhani krompir oluplji, zreži na prst debele plošče, posoli in vsak kos pomoči v raztepeno jajce in drobtine in ga ocvri na masti. Tako pripravljen krompir je posebno okusen, zlasti s solato, in primeren za večerjo.

Krompir z gorčico. Krompir skuhaj, ga oluplji in zreži na ploščice. V kozi napravi bolj svetlo prežganje in ko je gotovo, dodaj dve žlici gorčice

(ženofa), zmešaj in zalij s četrtinko (to je za navadno vinsko čašo) belega vina in malo vode, osoli, malo popopraj in dodaj zrezani krompir ter pusti samo enkrat prevreti, na kar postavi na stran in naj stoji pokrito še pet minut, da se krompir napije soka. Nato daj na mizo.

Jajca s hrenom. Skuhaj v trdo dve jajci in oluplji. Rumenjaka deni v skledico, z žlico dobro stlači in pri tem po kapljicah prilivaj nekoliko olja. Beljak pa drobno sesekljaj in ga prideni k rumenjaku na kar prilij malo jesiha in dve žlici naribanega hrena ter osoli. Omaka naj bo bolj gosta.

Praktični nasveti

Da poškrbljeno perilo laže zlikaš, moraš škrobu (štirki) dodati nekaj kapljic glicerina. Glicerin prepreči, da se likalnik ne prijemlje perila. Ker če se likalnik prijemlje, se perilo ne dá lepo zlikati.

Da palice za zagrinjala ne zarjavijo, če so železne, oziroma ne potemnjijo, če so medenaste,

jih dobro nadrgni z voskom. Tako bodo tudi obročki, na katerih so zagrinjala prišita, gladkeje držali.

Kuhinjski lijak. Z lijakom ima gospodinja večkrat preglavice, ker se rad zamaši vsled maščobe, ki se nabira po njem. Zato treba od časa do časa nasuti v lijak nekoliko klorovega apna in sicer najbolje zvečer, drugo jutro pa vlti noter vrele vode. S tem odstraniš vso maščobo iz lijaka in ob enem tudi smrad.

Slikarski čopiči, ki so se strdili, postanejo zopet porabni, ako jih vtaknemo v olje in hitro z njimi potegnemo čez vroče železo, tako da se šestine dotaknejo železa. Nato treba vtakniti čopiče hitro v že pripravljeno mrzlo vodo. Tako postanejo zopet mehki.

Če so zamaški preveliki in ne gredo v steklenice, si pomagaj, da zamaške prej malo prekuhaš v vrelem kropu. Tako se dajo laže stisniti in steklenice so s takim zamaški potem tudi bolje zamašene.

ZANIMIVOSTI

Človek čez 10.000 let

Gotovo je, da se človek ne spreminja le po duševnih lastnostih in zmožnostih, temveč da se preobrazuje tudi njegov telesni stroj. Tako je telo divjakovo drugačno kakor telo pri izobraženih narodih. Učenjaki, ki se bavijo z raziskavanjem teh vprašani, napovedujejo velike izpremembe, ki se bodo izvršile na človeškem telesu v prihodnjih tisočletjih. Tudi razvoj našega telesa, v kolikor ga moremo opazovati v znani nam preteklosti in sedanosti, kaže na to, da bodo živeli čez 10.000 drugačni ljudje, kakor so danes.

Prav v zadnjem času so ameriški učenjaki mnogo razpravljali o teh stvareh in opisali človeka, ki bo živel čez 10.000 let. Tedaj bodo hodili po naši zemlji ljudje mnogo vitkejše postave, kakor so naši sodobniki; njih lobanja bo visoka in bo imela obliko hruške. Vrat teh naših potomcev bo tudi močnejši. Največje pa bodo izpremembe na možganih. Človek se razvija zlasti razumsko. Zato se večja tudi obseg njegovih možganov.

Človek prihodnosti bo imel manj las, zato pa se bo ponašal z večjimi in košatejšimi brki. Tudi to nam je lahko umljivo, ko vidimo že pri današnjem rodu, da se mu slabša kakovost las.

Zanimive stvari napovedujejo učenjaki glede razmerja med moškim in ženskim telesom. V splošnem se bosta oba spola razvijala v taki smeri, da bo vedno manj razlik med moškim in žensko. Ženske bodo večje, kakor so danes. Dobile bodo moške poteze, medtem ko se bo moško telo bolj približalo ženskemu.

Glas človeka čez 10.000 let bo bolj zvonek in višji. Moški glas bo v splošnem sopran, žene pa bodo govorile z glasom, kakor govore danes otroci. Največje pa bodo razlike pri možganih, ki bodo mnogo težji, kakor so pri današnjem človeku. Človek prihodnosti bo mislil mnogo jasneje in hitreje; njegove duševne zmožnosti bodo večje. Zato bodo tudi poteze obraza finejše. Nos bo dobil lepšo obliko, oči bodo globlje, usta pa manjša, dočim bo brada večja. Zob bo imel manj, ker bo tudi način njegove prehrane tak, da ne bo treba več toliko in tako močnih zob. Noge bodo krajše in najbrže bo izginil tudi mezinec.

Kaj pa bolezni? Vemo, da nas tarejo vedno druge bolezni. Tudi o človeku, ki bo živel čez 10.000 let, trdijo, da ga bodo stiskale druge bolezni. Trpel bo mnogo več kakor mi na želodcu. Številnejše in hujske bodo tudi bolezni srca. Ljudje bodo takrat mnogo trpeli radi slabega spanja, manjkalo pa tudi ne bo bolezni na možganih. Nos, zobje, oči, ušesa, noge bodo viri nebroj bolečin. V tem oziru se našim poznim potomcem obeta malo dobrega, nasprotno, v zdravstvenem oziru

jih moramo, če so te napovedi pravilne, pomilovati, ko se dobro zavedamo, da je za človeka zdravje največje bogastvo. Seveda ne smemo pozabiti, da bo človek napredoval tudi v zdravilstvu in da se bo laže kakor mi boril proti boleznim.

Že če opazujemo današnje razvojno stanje človeštva, vidimo, da se razvijamo v smeri, ki nas mora končno dovesti do razmer, kot jih napovedujejo za dobo čez 10.000 let. V deželah večje omike in civilizacije vidimo že danes, da imajo ljudje drugačno telo: usta, nos, ušesa so manjša, postava vitkejša, pa tudi bolezni so jim že poznane, ki jih ljudstva na nižji stopnji razvoja še ne poznajo.

× **Najstarejša žival na zemlji.** O starosti živali imajo ljudje večkrat napačne pojme, kajti dokler ni bilo živalskih vrtov, se za to vprašanje nihče ni resno zanimal. Trditev, da starost živali v živalskem vrtu ne more biti odločilna, ker žival v ujetništvu ne živi tako kakor v prosti naravi, ni povsem utemeljena. V modernem živalskem vrtu imajo živali skoro vse naravne življenjske pogoje, poleg tega je pa dokazano, da žive nekatere živali v ujetništvu dlje časa nego v naravi, ker jim ni treba stradati in ker jim ne preti nobena nevarnost. To velja zlasti za ptice. Zanimivo je, da velikost živali ni v nobenem razmerju z dolgotrajno življenja. Tudi hrana ne vpliva na dolgotrajno življenja. To sicer

Izčrpanim

bolnim, slabotnim, nervoznim.

Da bi se osvobodili slabosti, izčrpanosti, prezgodnjih boleznih, včasih celo prezgodnje smrti je neobhodno potrebno takoj s pomočjo čistiti svoj organizem strupov, katere skupno s hrano prinašamo (mokračna kislina, urati i. dr.), ravno tako pa je treba ojačevati in oživljati njegovo moč z energijotvornimi fermenti, vzetimi od žlez mladih živali, kakor je »KALEFLUID« D. Kalendarica.

»KALEFLUID« je potreben vsem brez razlike, kateri so izčrpani po raznih boleznih, slabih prehrani ali boleznih želodca, napornem fizičnem ali duševnem delu, težkih duševnih potrostih, prekomernih telesnih ali duševnih ekscesov itd. »KALEFLUID« je večkrat odlikovan na raznih razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Firenci in Rimu s 5 Grand Prix in 5 velikimi zlatimi kolajnam.

Brezplačno in franko pošljemo popis, kateri vas seznanja z novim načinom obnavljanja in jačanja ovene moči, zdravja in delovne sposobnosti.

Obrnite se:

Beograd, Kralja Milana 58; Miloš Marković.

»KALEFLUID« se dobi v vseh boljših drogerijah in lekarnah vsega sveta, pošilja se tudi po povzetju.

Še ni točno dognano, dokazano pa je, da živali, ki rode mnogo mladičev, ne žive tako dolgo kakor živali, ki imajo samo enega ali dva mladiča. Narava podaljša slednjim življenje, da jim nadomesti nezatno plodnost. Opice podležejo v živalskem vrtu večinoma jetiki in zato je o njihovi starosti v prosti naravi težko govoriti. Orangutan, šimpanz in gorila vzdrže v živalskem vrtu največ 10 let, potem pa poginejo, ne da bi se pojavili na njih znaki stradanja. Izmed zveri dočaka najvišjo starost v živalskem vrtu medved. V Frankfurtu je živel navadni medved 60 let, beli medved v Schönbrunn 30, v Londonu 34 let. Kune žive v živalskem vrtu najdlje 10 let, volkovi 12 do 15, hijene tudi 12 do 15, samo v Frankfurtu so imeli pegasto hijeno, ki je živela 21 let. Divje mačke žive povprečno 15 let, dublinski tiger je živel 18 let, ris 16, leopard 15 let. Angleški učenjak Mitchell pa pravi, da žive tigri, leopardi in risi 30 do 40 let. Razmeroma kratko življenje je odmerjeno tudi v naravi glodavcem, kar je narava uredila zelo pametno, kajti če bi živeli razni škodljivi glodavci dolgo, bi ljudem slaba predla. Bober je živel v Frankfurtu 17 let, ježovec v Hamburgu 18 let. Drugi glodavci žive v živalskem vrtu povprečno pet do osem let. Razmeroma dolgo žive sloni. V Schönbrunn so imeli indijskega slona, ki je živel 53 let. V Moskvi so pa imeli indijskega slona, ki je bil star 57 let, ko so ga pripeljali v Evropo, a v Moskvi je živel 33 let, tako da je bil star 90 let, ko je poginil. Velblodi žive povprečno 36 let, v živalskem vrtu štiri leta manj. Žirafa, v ujetništvu navadno hitro pogine, je živela v Hamburgu nad 25 let. Jelen vzdrži v živalskem vrtu povprečno 15 let, srna 10, antilope, koze in ovce 15 do 18 let. Bizon je živel v Londonu 25 let, cebra v Frankfurtu 20, afriški divji osel 25 let. V nasprotju s sesalci dočakajo visoko starost v ujetništvu ptice. Že naše ptice pevke vzdrže dlje časa kakor psi in konji. Najvišjo starost dočakajo v ujetništvu ptice roparice, in sicer one, ki se hranijo v mrhovino. Tako je živel beloglavi jastreb v Schönbrunn 118 let. Drugi jastreb je dočakal 101 leto, planinski orel pa 104 leta. Kondor je živel v Berlinu 50, v Amsterdamu 52 let, sivi jastreb v Frankfurtu 38 let, sokoli 13 do 15 let. Papige žive povprečno 30 let. Krokro je živel v ujetništvu 68 let, golobi 15 do 20, grlica 40, divje kokoši 8 do 10, noji 20, jerebice do 40, fazani pa samo dve do tri leta. Labod živi največ 70 let, divja raca 40, pelikan 42, albatros 45, kavka pa 100 let. O starosti plazilcev nimamo točnih podatkov. Če pa pomislimo, da želva spolno dozori šel med 30. in 40. letom, vidimo, da prekaša po starosti vse druge živali. Če je točna vest, da je bila stara ogromna želva, ki so jo pripeljali v London 1897., že takrat 150 let, doseže letos častljivo starost 183 let. To bi bila najstarejša žival na zemlji.

× **Ruski general skrivnostno izginil.** Nedavno je izginil iz Pariza, kakor smo poročali, ruski general Kutjepov. Baje se je posrečilo francoski policiji nepobitno dognati, da so generala Kutjepova odvledli 26. januarja boljševiški zaupniki iz Moskve. Zarota proti njemu je bila organizirana v Berlinu. Kakor poroča list «Liberte», ima policija dokaze, da sta dva glavna udeležena pri zaroti bila odposlana iz Moskve in da sta 20. januarja prispela v Berlin, kjer sta prejela natančna navodila za akcijo proti Kutjepovu. Po izvršitvi naklepa sta se vrnila 27. januarja v Rusijo.

× **5000 let stara egiptska grobnica.** Egiptski starinoslovci so našli blizu velike sfinge staro-egiptsko grobnico, ki je ena največjih in tudi najstarejših. Iz napisov je razvidno, da gre za ogromen nagrobni spomenik velikega egiptskega svečenika Ra Overa. Nagrobni spomenik obstoja iz 80 malih sobic in 30 prostorov za kipe mrtvih. Mumije velikega svečenika še niso našli, pač pa so našli mumije nekaterih njegovih služabnikov. Našli so v grobišču tudi mnogo draguljev in dragocenosti, katere so Egipčani nosili ob svečanostih. Nagrobni spomenik izvira iz l. 2730 pred Kristusom.

× **Strašna eksplozija na ladji.** Dne 11. t. m. popoldne je prispel v newyorško luko nemški parnik «München». Kmalu po izkrcanju potnikov je nastala na parniku iz neznanega vzroka eksplozija nitrata, ki ga je pripeljal parnik iz Nemčije za neko ameriško tovarno. Eksplozija je bila tako silna, da je razneslo ves gornji del parnika. V par minutah je bil ves parnik v ognju. Pristaniška policija je pozvala gasilce, ki so skušali ogenj omejiti. Parniki in čolni, ki so bili usidrani v bližini goreče ladje, so se morali umakniti, ker je grozila nevarnost, da se ogenj razširi. Ko so gasilci vdrli na goreči krov in je že kazalo, da bodo požar omejili, je nenadoma sledila druga še strašnejša eksplozija. Tri gasilce je vrglo visoko v zrak. Dva je pri tem raztrgalo na kose, eden pa je padel v morje in utonil. Ostali gasilci in posadka so v paničnem begu zapustili goreči parnik in se komaj rešili na pomol, ko je nastala tretja eksplozija, ki je preklala parnik na dvoje, tako da se je skoro hipoma potopil. Ogenj na parniku pa še tudi po tem ni ugasnil. Izpod vode je bilo slišati še par nadaljnjih eksplozij, ki so bile tako močne, da so prevrnile več čolnov in jadrnic, ki so bili usidrani precej daleč od mesta nesreče. Parnik se je pogreznil prav na mestu, kjer seka Hudsonov zaliv podzemna železnica. Ker se je bilo bati, da so eksplozije pod vodo poškodovale predor podzemne železnice, je bil promet na tem mestu ustavljen. V nevarnosti je tudi pomol, ker se je parnik naslonil ob temeljno zidovje, ki je bilo pri podvodnih eksplozijah bržkone zelo poškodovano. Ta vsekakor nenavadna nesreča je izzvala v mornariških krogih veliko senzacijo, v mestu New Yorku pa razumljivo razburjenje. Sreča je pri tem, da se je 263 potnikov, ki so se nahajali na ladji, izkrcalo iz ladje takoj po prihodu, še preden je prišlo do katastrofe. Pogrešajo le kapitana in sedem mornarjev, ki so postali žrtve strašne nesreče.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Razjarjena služkinja.

Mica: «Gospod Hudobivnik, žal, moram službo odpovedati. Z vašo gospo ne morem več izhajati.»

Hudobivnik: «O, vi srečnica! Vidite, jaz pa moram njej še dalje služiti...»

Domač pomenek.

Ženica: «Od koga neki ima naš Janeček svoj razum?»

Možek: «Od tebe, seveda, draga ženica.»

Ženica: «No, vidiš, enkrat mi pa le tudi nekaj priznaš.»

Možek: «Seveda, to je tako: ti si dala njemu razum, zdaj ga pa več nimaš...»

Dvournjo.

Zdravnik: «Vso sem vas preiskal in reči moram, da ste zdravi ko ptica v zraku. O, ko bi le jaz imel vaše sree!»

Uršika: «Ah, gospod, moje srce pa še lahko imate...»

Dva velikana.

Anica: «Koliko si star?»

Pepček: «Šest let. A koliko let imaš ti?»

Anica: «Prav toliko. A vidim že lahko čez plot, ne da bi mi bilo treba stopiti na prste.»

Pepček: «O, jaz pa se moram še skloniti, če hočem videti čez plot...»

Njen dar.

Neža: «Kaj si dala možu za god?»

Jera: «Dvesto cigar.»

Neža: «No, to te pa je stalo lep denar.»

Jera: «Ah, kaj še! Vse te cigare sem možu med letom pokradla...»

Njegova ljubezen.

Jurij: «Ti praviš, da se boš poročil z bogato Uršiko iz ljubezni.»

Ožbolt: «Gotovo! Toda, seveda, iz ljubezni do njenega premoženja...»

Listnica uredništva

Verzej. Žal, smo opozorilo glede prireditve prejeli prepozno!

Frankolovo. Slika se dá težko kliširati in razen tega je že malo pozno, zlasti ker letos ni bilo mnogo prilike za zimski sport.

Svetinje. Tiskovni zakon ne dopušča takih osebnosti.

Ako želite moj nasvet,

tedaj ostanite kakor jaz enkrat za vselej pri Fellerjevih Elsa-milih zdravja in lepote (milo iz lilijnega mleka, lilijne kreme, iz rumenjaka, glicerina, boraksovo, katranovo, brivsko). Popolnejših za nego telesa ni! Njihovo izvrstno delovanje izvira iz njihovega zdravilnega sestava. — Jaz ne rabim nikdar drugih mil!

Za plemenito nego obraza jemljem Elsa-Creme-pomado!

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam!

5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.

2 lonca Elsa-Creme-pomade 40 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din.

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

**EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsat. g 360.**

Kriza v stroki platnene robe na Češkem me silil, da nakupičene zaloge tega blaga poceni oddam. Oddam torej

4000 platnenih rjuh brez šiva

le prvovrstne I^a kakovosti, gar. platno, snežnobelo, za nevestine opreme kakor tudi za vsako gospodinjstvo.

140 × 225 cm velike 1 kos 70 Din.

150 × 225 cm velike 1 kos 80 Din.

Najmanjši odjem šest kosov po poštnem povzetju. Pošilja se s plačano tovarnino nezacarinjeno, vendar je carina za platno malenkostna.

**ANTON MARŠIK, tkalnica platna,
Praga XII., poštni predal 140.**

Lepši zobje
SARGOV

KALODONT

Zdrava deca

je veselje matere. Zdravje je pa doma le tam, kjer vlada čistoča. To pa se odraža v lepem belem perilu, ki ga gospodinja doseže le s pravim terpentinovim milom **GAZELA**.

GAZELA MILO

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov se posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Službo dobi

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, ki imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do 250 Din. Prijavite se: «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/l. In priložite znamko za odgovor. 30

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 80

Kaj pišejo o Rio-Balzamu?

«Uspeli na bradavicah zelo dober,» piše g. Ignac Starc, Goriča vas 8, p. Ribnica. «Proti kurjim očesom in trdi koži mi je edino Rio-Balzam pomagal, zato ga vsakomur toplo priporočam,» piše gospa V. Sedej, Ljubljana, Krakovska ulica 19. — Lonček 10 Din (predplačilo), 18 Din pa po povzetju, pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška cesta 10/a. 78

Kovaškega vajenca

šprejme takoj Tone Hafner, kovač, Stara Loka št. 89, p. Škofja Loka. 79

Sprejemem vajenca

za usnjarsko obrt z oskrbo v hiši. — Čebular Fran, lg pri Ljubljani. 82

Prodaj posestvo

v obsegu 25 oralov, sestojče iz več njiv, vinograda, dosti mladega rodnega sadja in gozda. Posstvo se nahaja eno uro od postaje Grobelno. Poslopje je v dobrem stanju. Več se izve pri posestniku Juriju Podrepšku, Sv. Štefan pri Šmarju pri Jelšah. 60

Iščem

preprosto, pridno in pošteno kmetsko dekle, staro nad 20 let, vajeno vseh domačih del in del na vrtu k mali družini (trgovcu) na deželi. — Naslov pove uprava «Domovine». 77

Češki semenski oves

in vsa poljska in vrtna semena nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 88

Hiša z vrtom

v Leskovcu pri Krškem št. 81, ob prometni cesti, se takoj prodaja. Ponudbe na: Sinkovec, Grosuplje. 89

Na prodaj

večje posestvo blizu glavne ceste št. 117, 23 oralov (največ njive, sadonos, vinograd), gosposka hiša, več sob, nova viničarija, ves inventar. Pojasnila daje lastnik Karel Lotz, železninar, Maribor. 74

Iščem dva vajenca

za pekovsko obrt. Popolna oskrba v hiši. — Andrej Selšek, Polzela 61

Žrebanje II. razreda v državni razredni loteriji

Dne 10. februarja so bile nasledne pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 30.000 je zadela srečka št. 87.216

Din 20.000 je zadela srečka št. 84.187

Din 900 je zadela številka 16.074.

Po Din 300 pa so zadele sledeče srečke: 1.878, 8.075, 8.092, 9.728, 13.876, 16.029, 17.908, 17.927, 17.958, 17.973, 17.985, 27.711, 27.764, 29.254, 36.622, 36.637, 36.684, 36.689, 37.738, 37.793, 38.147, 39.505, 39.528, 39.597, 44.150, 47.422, 48.338, 56.018, 57.354, 57.384, 59.504, 66.487, 66.496, 67.538, 68.708, 69.101, 69.120, 69.416, 73.962, 75.059, 75.111, 75.128, 76.654, 76.673, 77.246, 78.035, 78.050, 86.980, 86.997, 87.239, 87.817, 87.884, 87.971, 87.972, 89.120, 89.164, 89.191, 89.198, 91.326, 96.630, 96.810, 98.135, 98.166, 98.965.

Onim, ki so bile srečke izžrebane za mali dobitok, bomo srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke. Srečke nam takoj pošljite.

ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z., Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 19.

ZABAVA

je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma igranje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še danes obrnite na veletrgovino Stermecki, Celje, ki Vam bode

poslala veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj.

Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 360, 450, troredna 995, gramofoni 280, 345, 520, otroški 110, vijolina (gosli) 142, 315, 545, škatla za vijolino 155, lok 49, mandolina 160, kitara 270, citre 380. Samo najboljši proizvodi svetovnoznanih tvornic. Naročila preko 500 Din poštnine prosta. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom R. STERMECKI, Celje št. 97
Dravska banovina.

Zahteva te brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka dobra in cenena ura

Din 99[—]

1letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120[—]

1letno jamstvo. 243

R. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Hrastov mah

češminjevo, koreninsko in palčno lubje v vsaki množini kupuje in plača najvišje cene

R. Luckmann, Ljubljana
Ahacljeva cesta št. 10 17

Priporočajte in širite «DOMOVINO»!

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. - Ceniki franko. - Prodaja na obroke.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Živinorejcem

prilporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč

ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesi, kot pri poškodovanju rogov, poškodbikopita in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napananju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasprotiglavne pošte)

POZOR!
najceneje se Vam nudi nakup vsakovrstnih športnih čepic na drobno in debelo krznarstvo A. LAMPIC
Ljubljana, Vidovdanska c. 2

RADIO

67 Samo pri

Aparati te tvrdke ne potrebujejo nikakih baterij, so najcenejši in najboljši.

TONE POLJŠAK, RADIOTEHNIKA
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 5.

Salonit

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

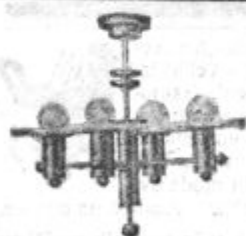
Prilporočajte in širite „Domovino“

Odlučna glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpošiljalne tv. glasbil
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-104.
Violine od 95 Din, Tamburice od 98 Din, Mandoline od 136 Din, Trombe od 505 Din, Gramofoni od 345 Din, Ročne harmonike od 85 Din dalje

Dvojno zimsko veselje
daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se slisne in daje utis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko ožmejo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

Schichtov
RADION

LUSTRE - ŽARNICE

razne električne svetilke ter radio-sestavne dele po tovarniški ceni samo pri

„Elektro-industrija“, družba z o. z.

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3 Telefon int. 2314
En-gros oddelek: Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej)

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, Din 64.20. — Št. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, Din 76. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, Din 44. — Št. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, Din 58.

Katalog gratis in franko!

H. SÜTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

